

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Delårsbokslut 2003 för Stockholms läns landsting och bolag

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

Landstingsdirektören har överlämnat delårsrapport för Stockholms läns landsting och bolag för perioden januari-augusti 2003 jämte prognos för helåret 2003.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa delårsrapport för augusti 2003

att godkänna Huddinge Universitetssjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om -105 000 000 kronor

att godkänna Ambulanssjukvården i Stockholm AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om -8 300 000 kronor

att godkänna Locum AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om 1 400 000 kronor

att godkänna S:t Eriks Ögonsjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om 2 100 000 kronor

att utställa en kapitaltäckningsgaranti till Landstingshuset i Stockholm AB om 110 000 000 kronor motsvarande beräknad kostnad för nedskrivning av aktier i dotterbolag.

Landstingsfullmäktige har under året beslutat om såväl intäktsförstärkningar som förändringar av kostnadsreducerande art. Trots detta prognostiseras en

Bilaga

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2003-10-07

avvikelse mot budget om cirka 600 mnkr. Till övervägande del beror den prognostiserade risken för budgetavvikelse på att skatteintäkterna beräknas bli 490 mnkr lägre än budgeterat. Delårsbokslutet belyser dels vikten av ett intensifierat arbete hos nämnder och bolag med att minska kostnadsutvecklingen, dels behovet av strukturella och utbudsmässiga åtgärder inom hälso- och sjukvården.

Prognosen för Karolinska sjukhuset på ett årsresultat om – 137 mnkr bör uppmärksammas särskilt. Så sent som i augusti inrapporterades ett nollresultat. Storleken på det nu uppkomna underskottet är inte acceptabelt.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 29 oktober 2003.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 11 november 2003.

M-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande:

”Delårsrapporten bekräftar den bistra ekonomiska bild som tonade upp i landstinget redan tidigt under året. Stockholms läns landsting har en mycket ansträngd ekonomi. Årets underskott har ständigt vuxit och det ser i dag ut som om landstinget kommer att ha ett underskott om minst 2,2 miljarder kronor.

Lägger man samman underskottet med vänstermajoritetens höjning av landstingsskatten, vilket gett mer än fyra miljarder kronor i ökade intäkter, har det första året med socialdemokratiskt styre kostat landstingets skattebetalare över sex miljarder kronor.

Nu är vi inne i november månad och det är i praktiken omöjligt att fatta några beslut för att komma tillrätta med årets negativa utveckling. Resultatet av denna handfallna politik innebär att landstinget står inför en sämre ekonomisk situation inför 2004 än vad som annars varit fallet. Priset för denna brist på politiskt ledarskap tvingas patienter och skattebetalare betala under kommande år.

Vänstermajoriteten måste erkänna att orsaken till landstingets ekonomiska problem inte främst är interna. Det huvudsakliga skälet till att landstinget i dag brottas med miljardunderskott och att framtiden ser mörk ut har att göra med utjämningskatten. Det torde därför vara uppenbart att krav på en reformering av skatteutjämningsystemet måste sättas högst på agendan.

Vi moderater har tidigare krävt att landstinget ska begära överläggningar med regeringen med krav på ett statligt övertagande av kostnaderna för utjämningskatten. Det kravet kvarstår och är inte mindre aktuellt i och med den nu presenterade delårsrapporten. Tvärtom bekräftar denna återigen det nödvändiga i att komma tillrätta med skatteutjämningsystemet för att komma tillrätta med landstingets ekonomiska problem.”

Fp-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande:

”Landstingets ekonomiska situation är ansträngd. Vi är oroade över att landstingets underskott ständigt växer. Skatteutjämningsystemet innebär stora negativa konsekvenser för Stockholms län. Folkpartiet har tidigare föreslagit att landstinget ska uppvakta regeringen om behovet av förändringar av regelsystemet för det statliga skatteutjämningsystemet. Det är en förutsättning för att Stockholms läns landsting ska kunna lägga en budget i balans utan drastiska nedskärningar och kraftigt höjda skatter.”

Kd-ersättaren antecknade följande särskilda uttalande:

” Trots rekordhöjningen av landstingsskatten för 2003 som innebär nya intäkter på drygt 4 miljarder, pekar årets resultat mot ett underskott på mer än 2 miljarder. Nu framstår, tydligare än någonsin tidigare, att effekterna av det nuvarande inkomst- och kostnadsutjämningsystemen är den främsta förklaringen till landstingets svårigheter att nå balans mellan inkomster och utgifter.

I landstingsfullmäktige den 26 november 2002 beslutades på kristdemokratiskt initiativ om en gemensam uppvaktning av regeringen om nödvändigheten av ändringar i utjämningsystemen. Uppvaktningen genomfördes under våren. Regeringens utredare av ett reformerat utjämningsystem lämnade sitt betänkande i slutet av september i år. Det är uppenbart att uppvaktningens argumentation förklingat i stort sett ohörd.

Nu torde alla partiföreträdare i vårt landsting inse, att det behövs en radikal reformering av utjämningsystemet innan Stockholms läns landsting kan förväntas uppnå acceptabla ekonomiska resultat.

Ärendet och dess beredning

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 7 oktober 2003 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* fastställa delårsrapport för augusti 2003, *att* godkänna Huddinge Universitetssjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om – 105 miljoner kronor, *att* godkänna Ambulanssjukvården i Stockholm AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om –8,3 miljoner kronor, *att* godkänna Locum AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om 1,4 miljoner kronor, *att* godkänna S:t Eriks Ögonsjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultat om 2,1 miljoner kronor, *att* utställa en kapitaltäckningsgaranti till Landstingshuset i Stockholm AB om 110 miljoner kronor motsvarande beräknad kostnad för nedskrivning av aktier i dotterbolag.

2003-10-07

LS 0305-1790

Landstingsstyrelsen

Delårsrapport 2003 för Stockholms läns landsting och bolag

Härmed överlämnas delårsrapport för perioden januari - augusti 2003. Delårsrapporten innehåller även prognos för helåret 2003.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen beslutar föreslå landstingsfullmäktige besluta

- att fastställa delårsrapport för augusti 2003
- att godkänna Huddinge Universitetssjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultatet om -105 mkr
- att godkänna Ambulanssjukvården i Stockholm AB inrapporterade budget för år 2003 med resultatet om -8,3 mkr
- att godkänna Locum AB inrapporterade budget för år 2003 med resultatet om 1,4 mkr
- att godkänna S:t Eriks ögonsjukhus AB inrapporterade budget för år 2003 med resultatet om 2,1 mkr
- att utställa en kapitaltäckningsgaranti till Landstingshuset i Stockholm AB om 110 mkr motsvarande beräknad kostnad för nedskrivning av aktier i dotterbolag.

Sören Olofsson

2003-10-07

LS 0305-1790

Innehållsförteckning

Avsnitt	Sida
1 Avsnitt att uppmärksamma	3
2 Koncernledningens kommentar	4
3 Sammanfattning	6
4 Finansiering	9
5 Investeringar	12
6 Landstingskoncernen	14
6.1 Utfall för perioden jan-aug 2003	14
6.2 Prognos för helår 2003	16
6.3 Personal	20
6.4 Miljö	27
7 Den samlade sjukvården	29
8 Beställarkontor Vård	31
9 Akutsjukhusen	34
10 Produktionsområdena	41
11 AB Storstockholms lokaltrafik	44
12 Övriga verksamheter	47
Resultaträkning	49
Balansräkning	51
Finansieringsanalys	55
Noter	57
Resultat för samtliga enheter i landstingskoncernen	62
Prognos för samtliga enheter i landstingskoncernen	64
Bilaga 1: Personalkostnader SLL	
Bilaga 2: Akutsjukhusens personalkostnader, inhyrd personal	
Bilaga 3: Produktionsområdenas personalkostnader, inhyrd personal	

2003-10-07

LS 0305-1790

1	AVSNITT ATT UPPMÄRKSAMMA	Sid
	<i>Trafikinvesteringarna</i> förväntas bli lägre än budget främst på grund av att åtgärder och förvärv av objekt flyttats framåt i tiden.	12
	<i>Landstingskoncernens</i> prognos är –2 182 mkr vilket är 584 mkr sämre än budget och 195 mkr sämre än föregående prognos. Den främsta anledningen är en försämrade skatteintäktsprognos.	16
	<i>Sjukfrånvaron</i> i landstinget minskar. Antalet sjukfrånvarodagar för delåret uppgår till 16,4 dagar (18,2).	24
	<i>Den samlade sjukvården</i> redovisar en prognos för 2003 på –86 mkr, vilket är 93 mkr sämre än budget.	29
	<i>AB Storstockholms Lokaltrafik</i> redovisar ett resultat och prognos i nivå med budget. Minskade trafikintäkter och oförutsedda kostnader påverkar resultatet. Budgeten kan trots det hållas tack vare minskade kapitalkostnader, åtgärder i verksamheten samt engångspåverkande poster.	44

2003-10-07

LS 0305-1790

2 KONCERNLEDNINGENS KOMMENTAR

2.1 Det ekonomiska läget och balanskravet

Prognosen för 2003 visar på ett underskott på ca 2,2 miljarder kronor vilket är ca 600 mnkr sämre än årets budget och ca 200 mnkr sämre än föregående prognos. Det ekonomiska läget är med andra ord synnerligen bekymmersamt men det får inte skymma att det ändå finns positiva inslag. Den samlade sjukvården har förbättrat sin prognos med ca 45 mnkr och prognostiserar nu ett underskott på ca 85 mnkr. Samtidigt håller trafikverksamheten, liksom tidigare, sin budget och fastighetssidan visar ett smärre överskott.

Sammantaget har vi således en situation där koncernens samlade verksamhetsresultat visar på tydliga förbättringar jämfört med tidigare. De uppväger dock inte den försvagning som skett genom att skatteintäkterna avviker negativt från vad som budgeterats.

Landstingskoncernens ekonomiska resultat per sista augusti liksom prognosen för årets utfall visar att ytterligare kraftfulla åtgärder måste till för att sanera ekonomin. Koncernledningen kommer därför att i förslaget till budget för 2004 presentera ett antal sneringsåtgärder så att fullmäktige kan anta en budget i balans. Utan att nu närmare gå in på vilka åtgärder det handlar kan konstateras att det kommer att krävas betydande intäktsförstärkningar men också väsentliga utbudsbegränsningar framför allt inom sjukvården.

Samtidigt som budgetförslaget för nästa år läggs fram kommer ett särskilt ärende om balansproblematiken att presenteras. Detta ärende behandlar frågan om hur det ackumulerade underskottet avseende perioden 2000 – 2002 skall hanteras.

Med anledning av länsrättens dom som upphävde fullmäktiges budgetbeslut från december 2002 i den del det inte uppfyllde kravet på balans har en prövning gjorts av möjligheterna att på ett realistiskt sätt åstadkomma rättelse. Vår bedömning är dock att rättelse inte är möjlig bl a på grund av så stor del av budgetåret redan förflutit. Nämnas bör också att landstingsstyrelsen i maj 2003 beslöt tillskriva regeringen om landstingets möjligheter att efterleva gällande lagstiftning om budgetbalans. Styrelsen begär där att regeringen skall överväga förslag om förändringar i lagstiftningen som beaktar de ytterst dramatiska konsekvenser som riskerar bli följderna för landstinget med nuvarande lagstiftning.

2.2 Fullmäktigeuppdrag till landstingsstyrelsen

I samband med att fullmäktige fattade beslut om budget för 2003 gavs ett antal uppdrag till landstingsstyrelsen. Arbetsläget vad gäller de viktigaste av dessa uppdrag redovisas kortfattat nedan.

2003-10-07

LS 0305-1790

Uppdrag	Arbetsläge
Framställa till regeringen angående landstingets möjligheter att efterleva kommunallagens krav om budgetbalans	Genomfört
Redovisning senast hösten 2003 av på vilket sätt årsbalans kan uppnås och hur de negativa resultaten kan återställas samt vilka konsekvenser detta medför	Redovisas i förslag till budget 2004 samt i särskilt ärende
Översyn av hälso- och sjukvårdens utbuds- och produktionsstruktur avseende bl a volym, fördelning, utnyttjandegrad och resursanvändning	Pågår och kommer delvis att redovisas i budgetförslaget. Samlad redovisning sker i rapport från 3S.
Förslag till hur ökad samordning mellan de två universitetssjukhusen kan komma till stånd	Redovisas i budgetförslaget
Utreda och lämna förslag till förändringar av budgetprocessen	Genomfört
Översyn av samtliga ägardirektiv samt förslag till ägardirektiv för enheter där detta saknas	Pågår. Förslag till ägarpolicy och generella ägardirektiv behandlas av fullmäktige den 7/10 2003.
Utreda och lämna förslag till förändringar av ersättningssystemen i hälso- och sjukvården samt tandvården	Förslag till utredningsplan har antagits av landstingsstyrelsen (aug 2003)
Förslag till personalpolicy för landstingskoncernen	Pågår
Förslag till ny jämställdhetspolicy för landstinget	Ingår i förslaget till personalpolicy
Översyn av landstingets totala bidragsgivning till för landstinget icke-obligatoriska verksamheter	Pågår. Resultatet behandlas i budgetförslaget avseende 2004.
Utreda när och hur vårdexport bör ske liksom förutsättningarna för att öka volymen export av vårdtjänster	Utredningsdirektiv fastställdes av ägarutskottet den 25/9 2003
Utreda och lämna förslag till en övergripande trafikstrategi	Pågår. Förslag beräknas vara klart i december 2003.
Översyn av enheten för Samhällsmedicin	Fullmäktige har beslutat om besparing på 60 mnkr fr.o.m 2004 inom kunskapscentra

2003-10-07

LS 0305-1790

Utreda vilka åtgärder som kan genomföras i syfte att förbättra produktiviteten i landstingskoncernens verksamheter	Behandlas i budgetarbetet.

2.3 Landstingets nya ledningsorganisation

Hittillsvarande erfarenheter av den nya ledningsorganisation som trädde i kraft fr.o.m. 2003 är i allt väsentligt goda men olika utskott och beredningars ansvarsområde och delaktighet i olika processer behöver utvecklas och preciseras ytterligare. Vad gäller landstingsstyrelsens nya förvaltningsorganisation har potentialen till effektivare och mer resurssnål organisation ännu inte tagits till vara fullt ut. Arbetet med att smälta samman de två kontoren, landstingskontoret och beställarkontor vård, måste därför drivas vidare.

Sammantaget har styrningen utvecklats och samordningen på såväl det politiska planet som i tjänstemannaorganisationen har stärkts.

2.4 Ny budgetprocess

Det är ännu för tidigt att göra en mer inträngande analys av hur den nya budgetprocessen har fungerat. Så snart årets budgetarbete är avslutat kommer processen, inkl avtalsarbetet inom främst sjukvården, att utvärderas. Redan nu står det dock klart att förändringen av landstingskoncernens budgetprocess är ett tydligt steg i rätt riktning. Bland annat har aktualiteten i budgetunderlaget och därmed den slutliga budgeten förbättrats.

3 SAMMANFATTNING

3.1 Ekonomi

Det ackumulerade resultatet per augusti 2003 uppgår till -463 mkr för landstingskoncernen. Landstingskoncernens prognos för helåret pekar på ett underskott med -2 182 mkr. Prognosen avviker mot av LF fastställd budget med 584 mkr. Detta beror i huvudsak på försämrade skatteintäktsprognos med -490 mkr och att den samlade sjukvården prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -93 mkr. Fastighetsverksamheten prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 120 mkr (Locum och Landstingsfastigheter Stockholm).

2003-10-07

LS 0305-1790

3.2 Budgetuppföljning

	Augusti	Juli
Landstingsfullmäktiges resultatbudget 2003 (mkr)	-1 598	-1 598
Avvikelser mot LF:s budget		
Koncernfinansiering	-883	-354
<i>Varav minskade skatteintäkter 490/309 mkr</i>		
Beställare sjukvård	211	170
Akutsjukhusen	-249	-141
Produktionsområdena	-47	-78
SL-koncernen	0	0
Fastighetsverksamheten (LFS, Locum)	120	105
Folktandvården Stockholms Län AB	0	0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-7	-8
Färdtjänstnämnden	-7	-6
Övriga verksamheter	-115	-7
Koncernjustering *)	393	-70
Summa avvikelse	-584	-389
Prognos	-2 182	-1 987

*) Augusti: Avser återläggning av nedskrivning av aktier i dotterbolag i SLL koncernen och Landstingshuskoncernen.

Juli: Avser ersättningsreduktioner mellan akutsjukhusen och Beställarkontor Vård.

3.2.1 Koncernfinansiering

Koncernfinansierings prognos innebär en negativ avvikelse mot budget på 883 mkr. En stor del av differensen beror på att skatteintäkterna prognostiseras bli nästan en halv miljard (490 mkr) lägre än budgeterat. Andra avvikelseposter som påverkar landstingets ekonomi externt är specialdestinerade statsbidrag som prognostiseras bli 47 mkr högre än budgeterat. Generellt statsbidrag väntas bli 107 mkr högre än budgeterat och kostnaden för inkomst- och kostnadsutjämning 121 mkr större än budgeterat.

Resterande del av avvikelsen är till största delen hänförlig till nedskrivning av aktier i Landstingshuset. Nedskrivning av aktier måste göras då bokförda värdet på aktierna sjunker pga negativa resultat i dotterbolagen. Detta är en kostnad för Koncernfinansiering men den återläggs i koncernen. Det negativa resultatet belastar det egna kapitalet i det berörda dotterbolaget samtidigt som det negativa resultatet också ingår i resultatet för hela koncernen. Om nedskrivningen av aktierna i Koncernfinansierings redovisning tillåts slå igenom på koncernnivå skulle det negativa resultatet i dotterbolaget dubbelräknas. Således måste nedskrivning av aktier i dotterbolag elimineras i koncernen.

2003-10-07

LS 0305-1790

3.2.2 Beställare sjukvård

Beställare sjukvård redovisar en prognos för 2003 på 211 mkr dvs. en förbättring jämfört med budget med motsvarande belopp. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången av året samt finansiera kostnadsökningar för 2003.

3.2.3 Akutsjukhusen

Akutsjukhusen redovisar en prognos för 2003 på -245 mkr. Jämfört med föregående månadsbokslut har prognosen försämrats med 108 mkr. Försämringen är främst hänförlig till att Karolinska sjukhuset försämrat sin prognos med 137 mkr. Huddinge Universitetssjukhus AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje sjukhus samt Norrtälje Sjukhus AB har förbättrat sina prognoser med sammanlagt 29 mkr.

3.2.4 Produktionsområdena

Produktionsområdena samlat redovisar en helårsprognos på -47 mkr, jämfört med ett budgeterat resultat på 11 mkr. Detta är en tydlig förbättring jämfört med bedömningen i juli-rapporten. Som tidigare under året är det Stockholms Produktionsområde (SPO) och Norra länets Produktionsområde (NLPO) som svarar för hela underskottet. Effekten av det omfattande åtgärds paket som redan tidigare påbörjats förbättrar situationen för dessa båda PO men ett nollresultat bedöms inte kunna nås under 2003. Södra länets Produktionsområde (SLPO), har förbättrat sin prognos från 10 mkr i juli-bokslutet till 25 mkr.

3.2.5 SL-koncernen

SL-koncernen redovisar en årsprognos i överensstämmelse med budget och ett nollresultat efter tillskott 3 861 mkr. Åtgärder redovisas för att motverka effekten av lägre linjetrafikintäkter 138 mkr, ökade trafik kostnader 24 mkr samt övriga kostnader 5 mkr. Det låga ränteläget medför en sänkt prognos för kapitalkostnader med 115 mkr. Försäljning av aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion AB ger en reavinst om 52 mkr i prognosen. Övriga potentiella reavinsterna ca 90 mkr har ej beaktats i prognosen. Resandefallet talar för att SL-resandet troligtvis minskar jämfört med 2002.

3.2.6 Landstingsfastigheter

Landstingsfastigheters prognos pekar på en resultat på 414 mkr. Prognosen innebär ytterligare förbättring av det budgeterade resultatet på 298 mkr med 116 mkr. Större avvikelser mot budgeten avser 136 mkr i förbättrat finansnetto till följd av låga marknadsräntor samt 30 mkr lägre fastighetsunderhåll i linje med direktiven i det ekonomiska åtgärds paketet som angav resultatförbättring på 75 mkr. Även avskrivningskostnaderna prognostiseras bli något lägre till följd av en viss återhållsamhet på investerings sidan samt senarelagda projekt. Däremot bedöms vinsten från fastighetsförsäljningar till

2003-10-07

LS 0305-1790

noll mot budgeterade 50 mkr. Resultatet av fastighetsförsäljningar är beroende av planförfaranden vilka slutförs först under 2004.

3.2.7 Ambulanssjukvården i StorStockholm AB

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) redovisar i sin prognos ett negativt resultat om drygt 7 mkr vilket är en förbättring gentemot både budget och föregående prognos på knappt 1 mkr. Budgeterat resultat på -8 mkr överensstämmer med bolagets interna budget som fastställdes av bolagets styrelse i januari. Resultatförbättringen förklaras främst av uppräknig av avtalsbeloppet.

3.2.8 Färdtjänstnämnden

Färdtjänstnämnden redovisar en prognos om -7 mkr. Intäkterna beräknas överstiga budgeten med 17 mkr på grund av ökad resevolym och höjda avgifter enligt åtgärdsprogrammet. Kostnaderna beräknas överstiga budgeten med 24 mkr huvudsakligen till följd av ökningen av antalet utförda resor. Ökningen har sin grund i en hög tilldelning av resor, en hög tillgänglighet hos transportörerna och en låg månadskostnad för resenären. En åtgärdsplan, som inrymmer minskad resetilldelning, höjda taxor, ökad samplanering av resenärer och minskning av de administrativa kostnaderna är inte tillräckligt för att nå nollresultat. Färdtjänsten arbetar vidare med ytterligare åtgärder för att begränsa underskottet. Den största riskfaktorn i prognosen är utvecklingen av resevolymen.

3.2.9 Folktandvården Stockholms län AB

Folktandvården Stockholms Län AB redovisar i sin prognos ett nollresultat i överensstämmelse med budget och med föregående prognos. Bolaget har i delårsbokslutet prognostiserat både lägre intäkter och lägre kostnader. Lägre intäkter bl.a. som en följd av att bolaget ej kommer att uppnå målet att öka vuxenintäkterna med 5% vilket bl.a. sammanhänger med att patienterna avvaktar med att gå till tandläkaren under rådande lågkonjunktur. De lägre kostnaderna beräknas uppstå som positiva effekter av vidtagna åtgärder ur det åtgärds paket styrelsen fastställt för att nå budgetbalans 2003. Som exempel på vidtagna åtgärder kan nämnas generellt anställningsstopp och upphörande med lördagsöppna kliniker samt översyn av administrativa rutiner och bemanning av administrativ personal.

En jämförelse mellan prognosen 2003 och helårsutfallet 2002 visar en resultatförbättring med 19 mkr.

4 Finansiering

Likviditeten uppgår till 521 mkr, vilket är 286 mkr högre än vid årets början. Samtidigt har låneskulden inklusive leasingfinansiering under samma period ökat med ca 1,3 miljarder till 19,5 miljarder. Vid utgången av 2003 beräknas låneskulden inkl leasing upp-

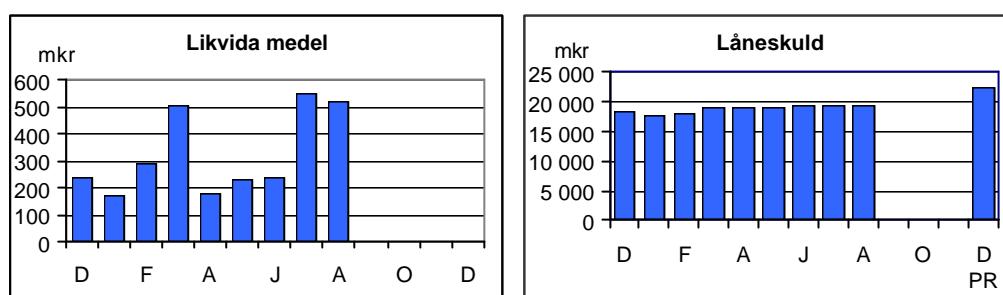
2003-10-07

LS 0305-1790

gå till ca 22,6 miljarder kronor, vilket skulle innebära en ökning jämfört med föregående årsskifte med 4,3 miljarder.

Enligt landstingets finanspolicy ska landstingets genomsnittliga betalningsberedskap uppgå till minst 21 dagar. Betalningsberedskapen var den sista augusti 4,4 miljarder, vilket motsvarar en betalningsberedskap på 31 dagar.

SLL hade per 2003-08-31 tecknat ränteswapavtal om totalt 1 700 mkr i syfte att låsa in en fast ränta och skydda kassaflödet för lån och finansiell leasing med rörlig ränta (se not 5).

4.1 Finanspolicy

Samtliga förvaltningar och bolag har att följa finanspolicyn.

Huddinge sjukhus har ingått leasingavtal utanför SLLs ramavtal vilket avviker från finanspolicyn.

Pensionsmedlen återlånas i enlighet med av landstingsfullmäktige fastställd placeringspolicy för pensionsmedel.

4.2 Finansieringsanalys

Komprimerad finansieringsanalys

	Koncernen	
	030831	020831
Summa kassaflöde från verksamheten	330	-1 476
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	492	-347
Kassaflöde före investeringar	822	-1 823
<i>Nettoförändring av investeringsverksamheten</i>	-2 182	-1 659
Kassaflöde efter investeringar	-1 360	-3 482
<i>Nettoförändring av lånefinansiering</i>	1 315	3 287
<i>Nettoförändring av övrig finansiering</i>	331	187
Förändring av likvida medel	286	-8

2003-10-07

LS 0305-1790

Finansieringsanalysen, se fullständig finansieringsanalys på sid 55, visar kassaflöde från verksamheten inkl. förändringar av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansiering. Summan av dessa komponenter utgör förändringen av landstingets likvida medel.

Kassaflödet från verksamheten är positivt med 330 mnkr, detta är en förbättring jämfört med 2002 med 1 806 mkr. Den främsta förklaringen till förbättringen är att resultatet för 2003 är bättre än 2002.

Förändringen netto av rörelsekapitalet är positiv med 492 mnkr. Förändringen av de kortfristiga skulderna ger en negativ likviditetseffekt på 458 mkr vilket är i nivå med föregående år. Det speglar den säsongvariation som finns i framförallt löne- och semester-skuld samt leverantörsskulder och upplupna kostnader. Löne- och semester-skulden har minskat jämfört med årsbokslutet med 205 mkr, leverantörsskulderna har också minskat med 314 mkr.

Förändringen av de kortfristiga fordringarna ger en positiv likviditetseffekt med 948 mkr. Detta är högre än föregående år då de inte förändrade sig nämnvärt. I årets förändring finns en positiv effekt av att kundfordringarna i delårsbokslutet är 597 mkr lägre än årsbokslutet, vilket är en normal säsongvariation. Vidare har periodiseringen av skatteintäkterna gett en positiv likvideffekt med 519 mkr till och med delårsbokslutet, vilket främst orsakats av att slutavräkningen för skatteintäkter utbetalades i januari 2003 med 608 mkr.

Investeringarna ligger på samma nivå som föregående år, se utförligare kommentarer i avsnittet kring investeringar. Försäljningarna är 352 mkr lägre än föregående år och erhållna statsbidrag för investeringar är 207 mkr lägre än föregående år. Detta gör att investeringsverksamheten netto ger en negativ likviditetseffekt med 2 182 mkr vilket är 523 mkr mer än föregående år.

Kassaflödet efter investeringar är negativt med 1 360 mkr vilket har finansierats via ökning av låneskuld och leasingfinansiering med 1 315 mkr samt återlån av pensionsmedel med 331 mkr.

Likvida medel har ökat med 286 mkr och uppgår till 521 mkr.

2003-10-07

LS 0305-1790

5 Investeringar

Mkr	Utfall jan-aug 2003	Utfall jan-aug 2002	Budget 2003	Prognos 2003
Trafik inklusive leasing	1 345	1 553	2 861	2 370
Justering ¹⁾	46			
Fastigheter	465	507	926	850
Maskiner och inventarier inkl leasing	389	407	652	600
Övriga investeringar	10	0	0	21
Totala investeringar SLL-koncernen	2 255	2 467	4 439	3 841

5.1 Totala investeringar

1) *Teknisk justering SL*

5.2 Trafikinvesteringar

Trafikinvesteringarna uppgick under perioden till 1 345 mkr. Årets investeringsvolym prognostiseras till 2 370 mkr. Beloppen utgör nettoinvesteringar, dvs. bruttoinvesteringar minus statsbidrag och motsvarar det belopp som återstår att finansiera.

AB Storstockholms Lokaltrafiks nettoinvesteringar uppgick under perioden till 1 315 mkr. Investeringarna avser i huvudsak nya Vagn 2000 till tunnelbanan, bytespunkter samt upprustning av stationer, banor och vagnar. Årets nettoinvesteringsvolym prognostiseras till 2 319 mkr, dvs. 460 mkr lägre än budgeterade 2 779 mkr. Förändringarna beror framför allt på lägre utgifter genom att åtgärder förskjutits framåt i tiden dels för bytespunkter och stationsupprustning bl.a. förvärv av pendeltågsstationer och dels för övriga investeringar bl.a. lösen av spårdepåer och tomträter. Vidare medför en korrigering av tidigare års redovisning av förskott för Vagn 2000 att investeringsvolymen sjunker år 2003.

SL:s nya pendeltågsvagnar ska levereras av ett bolag inom den franska industrikoncernen Alstom, som befinner sig i finansiell kris. Franska statens planerade stödinsats till koncernen har avslagits av EU-kommissionen. Arbete pågår med att klarlägga i vad mån SL kan komma att påverkas. Erlagda förskott till Alstom är garanterade av banker.

Finansiering av investeringar prognostiseras dels med extern finansiering med 1 399 mkr och dels med upplåning från SLL/egna medel med 920 mkr. Statsbidragen prognostiseras till 290 mkr, dvs. 102 mkr lägre än budget, med anledning av regeringens finansiella restriktioner för Vägverket. Medlen utbetalas dock när restriktionerna upphör. Två amerikanska leasingtransaktioner har genomförts för SL:s räkning dels för 75 st Vagn 2000 och 41 Roslagsbanevagnar dels för 45 Vagn 2000 (av totalt 70).

2003-10-07

LS 0305-1790

Waxholms Ångfartygs AB investeringar uppgick under perioden till 30 mkr och avser i huvudsak nytt fartyg samt åtgärder i äldre tonnage. Årets investeringsvolym prognostiseras till 51 mkr och avviker mot budget med 31 mkr huvudsakligen beroende på att anskaffning av nya fartyg förskjutits till 2004.

5.3 Byggnadsinvesteringar

Investeringar i landstingets fastigheter uppgick under perioden till 465 mkr, dvs. hälften av årets budgeterade volym på 926 mkr. Merparten av investeringarna är koncentrerade till länets tre största akutsjukhus: Karolinska sjukhuset, Huddinge sjukhus och Södersjukhuset och avser ny- och ombyggnader av lokaler för högre produktionsvolym.

De största enskilda objekt, som genomförs för närvarande avser: Ny- och ombyggnad av akutmottagningen, Kunskapscentrum samt Reservkraft vid Karolinska sjukhuset, Påbyggnad C2 vid Huddinge sjukhus samt Ombyggnad för onkologi vid Södersjukhuset. Vid Bromma sjukhus pågår ombyggnad och upprustning för externa hyresgäster. Investeringarna vid övriga sjukhus är främst inriktade mot teknisk upprustning, åtgärder av underhållskaraktär samt mindre lokalombyggnader.

Under årets första åtta månader har investeringsprojekt för 759 mkr avslutats och aktiverats. Prognosen på 850 mkr innebär att årets investeringsvolym blir 76 mkr lägre än vad som har angivits i 2003 års budget. Prognosen har reviderats jämfört med tidigare månader till följd av förskjutningar i tidsplaner för en rad objekt samt minskat medelsbehov för Bromma sjukhus till följd av reduktion av objektet med ca 70 mkr.

5.4 Maskiner och inventarier samt övriga investeringar

Periodens investeringar uppgick till 389 mkr, varav 93 mkr med leasingfinansiering, och avser främst anskaffning av medicinsk-teknisk utrustning. Av den totala volymen svarar länets fyra stora akutsjukhus Karolinska, Huddinge, Danderyd och Södersjukhuset för 74 procent. Investeringarna avser i första hand modernisering, ersättning och komplettering av medicinsk-teknisk utrustning samt IT-utrustning.

Prognosen pekar på att årets fastställda investeringsvolym på 652 mkr kommer att underskridas.

Övriga investeringar avser bland annat ombyggnader i externt förhyrda lokaler, framför allt inom tandvården.

2003-10-07

LS 0305-1790

6 LANDSTINGSKONCERNEN

mkr	Utfall	Utfall	%	Års	Budget ¹⁾	Prognos	%
	2003	2002 ⁴⁾	förändring	Bokslut	2003	2003	förändring
	jan-aug	jan-aug	03-02	2002			Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	9 394	9 056	3,7	14 218	14 579	14 437	1,5
Verksamhetens kostnader	-31 469	-29 564	6,4	-45 871	-49 180	-49 104	7,0
Avskrivningar	-1 057	-876	20,7	-1 323	-1 534	-1 538	16,3
Verksamhetens bruttokostnader	-32 526	-30 440	6,9	-47 194	-50 714	-50 642	7,3
Verksamhetens nettokostnader	-23 132	-21 384	8,2	-32 976	-36 135	-36 205	9,8
Skatteintäkter	25 553	21 161	20,8	31 939	38 805	38 329	20,0
Generellt statsbidrag ²⁾	1 321	1 336	-1,1	2 045	1 875	1 982	-3,1
Inkomst- och kostnadsutjämning	-3 586	-2 932	22,3	-4 398	-5 258	-5 379	22,3
Summa skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift	23 288	19 565	19,0	29 586	35 422	34 932	18,1
Finansiella intäkter	59	70	-15,7	101	104	107	5,9
Finansiella kostnader	-678	-487	39,2	-787	-1 087	-1 016	29,1
Resultat	-463	-2 236		-4 076	-1 696	-2 182	
Resultat enligt LF beslut dec 2002³⁾					-1 598		

1) Enligt lokalt beslutad omrapporterad budget i september 2003.

2) Momsavgiften har tagits bort 2003. Istället har det generella statsbidraget minskats. För jämförbarhet har det generella statsbidraget 2002 minskats med momsavgiften.

3) Den i september 2003 omrapporterade budgeten avviker med -98 från den av LF beslutade. De största avvikelserna har rapporterats av HS -105, AISAB -8, SPO 10, och NTS 4.

4) Proforma, exkl. Busslink

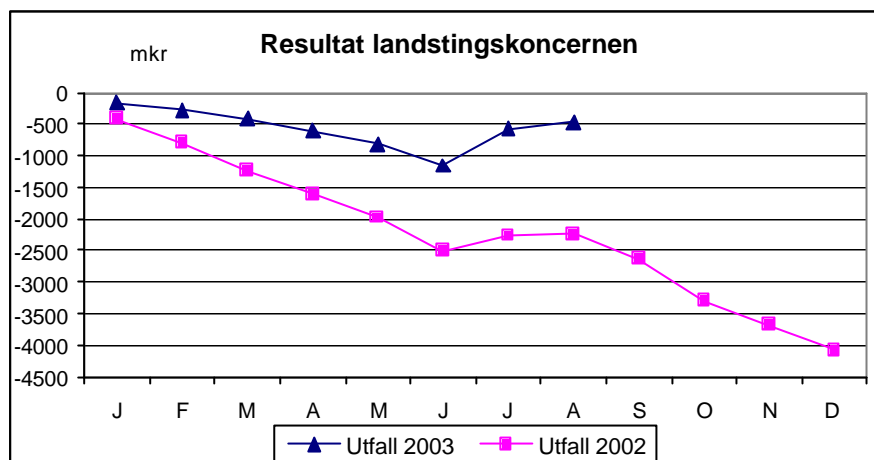
6.1 Utfall för perioden januari-augusti 2003

Resultatutfallet för januari-augusti 2003 uppgår till -463 mkr, vilket är 1 773 mkr bättre än motsvarande period föregående år.

I delårsbokslutet för augusti 2002 ingick Busslink. Ägarandelen i Busslink minskades från 90% till 30% under slutet av 2002, och därför ingår inte Busslink i siffrorna för helår 2002 eller 2003. För jämförbarhets skull redovisas delårsuppgifterna proforma 2002, exkl. Busslink i resultaträkningen ovan och tabellerna nedan avseende verksamhetens kostnader och intäkter

2003-10-07

LS 0305-1790

6.1.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter ökade med 338 mkr eller 3,7 % mellan januari-augusti 2002 och 2003.

mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 ¹⁾ jan-aug	% förändring 03-02
Patientavgifter sjuk- och tandvård	634	600	5,7
Trafikantavgifter m.m.	2 262	2 303	-1,8
Försäljning av primärtjänster	676	628	7,6
Hysesintäkter, försäljning övriga tjänster, material och varor	1 869	1 827	2,3
Statsbidrag för läkemedel	2 485	2 374	4,7
Övriga statsbidrag och övriga bidrag	1 299	1 183	9,8
Övriga intäkter	169	141	19,9
Summa verksamhetens intäkter	9 394	9 056	3,7

¹⁾ Proforma exkl. Busslink

Största bidraget till ökningen av verksamhetens intäkter kommer från posterna statsbidrag för läkemedelsförmånen samt övriga statsbidrag och bidrag. Dessa ökade sammanlagt med 227 mkr eller 6,4 %. Trafikantavgifterna utvecklades negativt främst till följd av en minskad volymutveckling av AB SL:s försäljning av färdbevis.

6.1.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader ökade betydligt mer än verksamhetens intäkter. Kostnadsökningen mellan januari-augusti 2002 och motsvarande period 2003 uppgick till 2 086 mkr eller 6,4%. Verksamhetens bruttokostnader (verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar) ökade med 6,9%.

2003-10-07

LS 0305-1790

mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 ¹⁾ jan-aug	% förändring 03-02
Personalkostnader	11 642	11 102	4,9
Köpt hälso- och sjukvård	5 254	4 528	16,0
Köpt trafik	4 819	4 598	4,8
Köpta övriga primärtjänster	84	94	-10,6
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen m.m.)	691	586	17,9
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	2 662	2 481	7,3
Övriga material och varor	1548	1527	1,4
Lämnade bidrag	668	603	10,8
Övriga kostnader	4 101	4 045	1,4
Summa verksamhetens kostnader	31 469	29 564	6,4
Avskrivningar	1 057	876	20,7
Summa verksamhetens bruttokostnader	32 526	30 440	6,9

¹⁾ Proforma exkl. Busslink

Personalkostnaderna ökade med 4,9%. Ökningen av lönekostnaderna, som utgör större delen av personalkostnaderna, uppgick till 4,0%. De sociala avgifterna ökade med 6,8% till följd av att kostnaderna för avtalsförsäkringarna (avseende gruppliv- och avtalsgruppsjukförsäkring m.m.) stigit kraftigt.

Kostnadsökningen för köpt hälso- och sjukvård uppgick till 16,0%.

Kostnadsökningstakten för läkemedel inom läkemedelsförmånen har dämpats ytterligare något jämfört med månadsbokslutet i juli då ökningen var 7,5%. Nu redovisas en ökning på 7,3%.

6.1.3 Skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

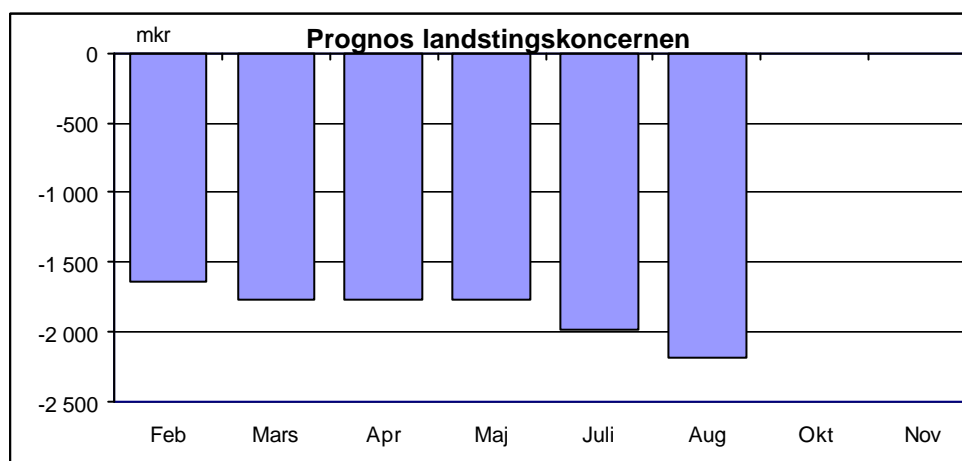
För perioden januari-augusti 2002 och januari-augusti 2003 ökade de samlade skatteintäkterna (inklusive generellt statsbidrag och utjämning) med 3 723 mkr, vilket motsvaras av en procentuell ökning med 19 procent. Huvuddelen av denna ökning är relaterad till höjningen av skattesatsen från 10,32 till 11,62 procent medan den faktiska ökningen av skattebasen uppgår till 4,4 procent, höjningen av skattesatsen är då exkluderad. Skatteintäkternas ökningstakt har ytterligare dämpats jämfört med månadsbokslutet i juli, med avseende på att skatteunderlagsutvecklingen för riket inkomståret 2003 förväntas bli ca 0,7 procentenheter lägre. (Se kommentarer i avsnitt Prognos för helår 2003.)

6.2 Prognos för helår 2003

2003-10-07

LS 0305-1790

Prognosen för helåret pekar på ett underskott med -2 182 mkr, 584 mkr sämre än budget. Försämringen beror i huvudsak på att skatteintäktsprognosen försämrats med 490 mkr och att den samlade sjukvården redovisar underskott med -93 mkr jämfört med budget. Landstingsfastigheter redovisar ett överskott på 116 mkr jämfört med budget. Koncernledningens bedömning avseende det prognostiserade resultat för helår 2003 baserat på delårsbokslutet 31/8, är att den beskrivna resultatförsämringen följer tidigare års resultatutveckling för september-december. En ökad vårdproduktionen, främst från privata vårdgivare, ingår i bedömningen av prognosen för återstående del av året. I takt med avknoppningen har andelen av privata vårdgivare ökat och utgör nu ca 27% av den totala köpta vården. Under resterande del av året är semesteruttagen mycket begränsade vilket kommer att medföra att landstingets semesterlöneskuld stegvis ökar. Kostnadsnivån tenderar att vara något högre under slutet av året som en effekt av ”anslagstänkande”. Närmare kommentarer lämnas under respektive verksamhet.

6.2.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter beräknas enligt prognosen öka med 1,5%. Jämfört med ökningen enligt utfallet januari-augusti 2002-2003, som uppgick till 3,7%, ligger prognosen alltså lågt. Om utfallet för helår 2003 blir i linje med prognosen innebär detta att verksamhetens intäkter kommer att minska med -2,3% perioden september-december mellan 2002 och 2003.

6.2.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7,0% mellan helår 2002 och 2003. Verksamhetens bruttokostnader (dvs. verksamhetens kostnader inkl avskrivningar) ökar med 7,3%.

6.2.3 Skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning

2003-10-07

LS 0305-1790

Prognosen för 2003 för de samlade skatteintäkterna (skatteintäkter, generellt statsbidrag och utjämning) har reviderats ned med 490 mkr, jämfört med budget 2003.

	Prognos 2003	Budget 2003	Avvikelse Pr-Bu
Skatteintäkter	38 329	38 805	-476
Generellt statsbidrag	1 982	1 875	107
Inkomst- och kostnadsutjämning	-5 379	-5 258	-121
Summa	34 932	35 422	-490

Nedan redovisas de centrala orsakerna för en revidering av de samlade skatteintäkterna, uppställningen görs för skatteintäkter, generellt statsbidrag, kostnads- respektive inkomstutjämning.

Skatteintäkter 2003. Analys av förändringar mellan budget 2003 och prognos i delårsbokslut 2003

mkr	Variabel- värde Budget	Variabel- värde Del- års- bokslut	mkr
Budget 2003			38 805
Skatteunderlag, länet år 2001, % förändring föregående år	7,32	7,91	209
Skatteunderlag riket år 2001, % förändring föregående år	6,03	6,36	2
Skatteunderlag riket år 2002, % förändring föregående år	5,87	5,34	-272
Uppräkningsfaktor år 2003, % förändring föregående år	6,35	4,70	-445
"200-kronan", kr/inv, def beräkn, jan 2003	50,13	48,72	-3
Teknisk justering av avräkningsposter			33
Summa förändringar			-476
Delårsbokslut 2003			38 329

Den huvudsakliga förklaringen för en revidering av de samlade skatteintäkterna i delårsbokslutet 2003 är en lägre samt svagare utveckling av skatteunderlaget i riket än det som tidigare prognostiserats i budget. Prognosen för rikets skatteunderlagsutveckling 2002 har reviderats ned från 5,87 till 5,34 procent. Ekonomistyrningsverket har i tillägg reviderat ned sin prognos, den s.k. uppräkningsfaktorn, för 2003 från 6,35 (i augusti 2002) till 4,70 procent (september 2003) utifrån en svagare svensk konjunkturutveckling, vilket bland annat medfört en lägre ökningstakt av lönesumman än vad som tidigare prognostiserats.

2003-10-07

LS 0305-1790

Generellt statsbidrag. Analys av förändringar mellan budget 2003 och prognos i delårsbokslut 2003

mkr	Variabel- värde Budget	Variabel- värde Delårs- bokslut	mkr
Budget 2003			1 875
Invånarrelaterat generellt statsbidrag, kr/inv	883	899	30
Invånarrelaterat generellt statsbidrag, invånarantal länet	1 852 013	1 850 443	-1
Generellt sysselsättningsstöd			20
Nyanställningsstöd			58
Summa förändringar			107
Delårsbokslut 2003			1 982

Det invånarrelaterade generella statsbidraget har ökat med 30 mkr jämfört med tidigare budget. Orsaken följer av en reglering av höjningen för grundavdragen vilket minskade landstingens skatteunderlag och därmed skatteintäkter. Detta bortfall kompenseras genom en höjning av det generella statsbidraget.

Det sker en höjning av det generella sysselsättningsstödet med 20 mkr jämfört med budget vilket främst beror på att bidraget höjs från 1,0 till 1,1 procent av lönekostnadsunderlaget. Nyanställningsstödet för 2003 förväntas bli 17 mkr högre än tidigare budgetprognos då lönekostnadsunderlaget nu beräknas att öka med 5,3 procent för 2002-2003. Tidigare prognostiserades motsvarande ökning till 5,0 procent. Samtidigt innebär den definitiva beräkningen av nyanställningsstödet för 2002 en uppjustering med 41 mkr, i jämförelse med prognosen för bokslutet 2002. Denna avräkningspost redovisas i bokslutet för år 2003.

Kostnadsutjämning. Analys av förändringar mellan budget 2003 och prognos i delårsbokslut 2003

mkr	Variabel- värde Budget	Variabel- värde Delårs- bokslut	mkr
Budget 2003			861
Kostnadsutjämning, kr/inv	-199	-200	-2
Införandetillägg, invånarantal länet	1 852 013	1 850 443	-1
Summa förändringar			-3
Delårsbokslut 2003			858

Det sker endast en marginell förändring av kostnadsutjämningen jämfört med budget. Den definitiva avgiften per invånare enligt SCB har beräknats till -220 kronor och införande tillägget minskar till följd av ändrat invånarantal.

2003-10-07

LS 0305-1790

Inkomstutjämning. Analys av förändringar mellan budget 2003 och prognos i delårsbokslut 2003

mkr	Variabel- värde Budget	Variabel- värde Delårs- bokslut	mkr
Budget 2003			-5 802
Skatteunderlag, länet år 2001, % förändring föregående år	7,32	7,91	-179
Skatteunderlag riket år 2001, % förändring föregående år	6,03	6,36	84
Invånarantal 1 nov 2002 länet	1 852 013	1 850 443	-23
Summa förändringar			-118
Delårsbokslut 2003			-5 920

Avgiften för inkomstutjämningen ökade med 118 mkr för 2003. Försämringen är i huvudsak ett resultat av att skatteunderlaget för 2001 ökade med mer än vad som prognostiserats i budget 2003. Denna ökning av skatteunderlaget resulterade i en högre differens mellan länets skattekraft och riket. Jämfört med tidigare budget medförde detta att avgiften för inkomstutjämningen ökade (-179 mkr). Detta motverkas till viss del av att skatteunderlaget för riket blev något högre (84 mkr) än som tidigare prognostiserades i budgeten. Invånarantalet för länet uppvisade i tillägg en lägre nivå än som tidigare antagits vilket leder till en högre relativ skattekraft med en högre avgift till inkomstutjämningen som följd.

6.3 Personal

Viktiga personalhändelser under januari-augusti är att förvaltningarnas och bolagens arbetsmiljö- och hälsoarbete intensifierats och att den genomsnittliga sjukfrånvaron för landstingskoncernen tenderar att minska. Särskilda insatser har gjorts för att förebygga arbetsrelaterad ohälsa och att rehabilitera långtidssjukskrivna. Arbetet med att attrahera, behålla och utveckla medarbetare har fortsatt. I enlighet med landstingets ekonomiska åtgärdsprogram har generella åtgärder vidtagits för att varaktigt minska personalinhyrningen och hejda personalkostnadsutvecklingen

Landstingets nämnder och styrelser ansvarar för personalpolitiken i respektive förvaltning och bolag.

2003-10-07

LS 0305-1790

Personalnyckeltal

SLL-koncernen	aug-03	aug-02	SLL-koncernen	aug-03	aug-02
Antal anställda ¹⁾	42 569	42 766	Antal sjuksköterskor ²⁾	12 184	12 287
Antal årsarbetare	40 538	40 282	Antal läkare	5 704	5 550
Sysselsättningsgrad	95,2%	94,2%	Antal undersköterskor	6 032	5 869
Andel i förvaltningarna	59,1%	59,8%	Sjukdagar per anställd	16,3	18,2
Andel i bolagen	40,9%	40,2%	Sjukdagar per anställd - kvinnor	18,1	20,1
Andel kvinnor	80,1%	79,8%	Sjukdagar per anställd - män	9,3	10,5
Andel deltid	15,9%	16,7%			

¹⁾ Månadsanställda²⁾ Inkl biomedicinska analytiker

Det totala antalet anställda i landstingskoncernen är 42 569 (42 766). Siffror inom parentes avser 2002-08-31 om inte annat anges. Personalstrukturen är i princip oförändrad jämfört med delåret 2002. Andelen kvinnor är 80,1 % (79,8%) Andelen anställda över 50 år har ökat något, från 36,2 % till 36,9%. Medelåldern är oförändrat 45 år. Andelen deltidsanställda inom koncernen fortsätter att minska och uppgick i augusti till 15,9 % (16,7%)

Sedan årsskiftet har de centrala administrativa förvaltningarna, LK, PrS och HSN genomgått organisationsförändringar. Produktionsstyrelsen upphörde vid årsskiftet och PrS-staben flyttades i stora delar till LK. De sex sjukvårdsområdena och tandvårdstaben upphörde och bildade fr.o.m. april tillsammans med före detta HSN-staben det nya Beställarkontor vård (BKV). För att anpassa antalet anställda till en ny organisation med färre antal tjänster erbjöds de anställda vid LK och BKV ett paket innehållande avgångsvederlag, särskild ålderspension eller studier. Vid NLPO har 120 personer berörts av verksamhetsövergångar till privat och kommunal verksamhet bl.a. Hjälpmedelcentral Nord.

Anställda i Stockholms läns landsting (SLL) aug 2003

	aug-03	aug-02	% för.	%-andel	%-andel
				anställda	kvinnor
	aug-03	aug-02		aug-03	aug-03
Hälso- och sjukvård inkl tandvård	40 107	39 909	0,5	94,2	81,6
Trafik	685	974	-29,7	1,6	24,8
Fastighetsverksamhet	196	174	12,6	0,5	43,1
Övrig verksamhet	1 581	1 709	-7,5	3,7	63,8
Totalt	42 569	42 766	-0,1	100,0	80,1
<i>varav inom förvaltningarna</i>	<i>25 149</i>	<i>25 558</i>	<i>-15</i>	<i>59,1</i>	<i>80,2</i>

2003-10-07

LS 0305-1790

Personal –och lönekostnader
Personalkostnader

I tabellen nedan redovisas landstingskoncernens personalkostnader för perioden januari-augusti. Större delen av personalkostnaderna utgörs av löner. Dessutom ingår sociala avgifter, pensionskostnader och övriga personalkostnader i form av bl.a. utbildning, sjukvård mm. Även kostnader för inhyrd personal redovisas. Dessa kostnader ingår inte i de redovisade personalkostnaderna.

mkr	2003 aug	2002 aug	Förändr i %
Lönekostnader	7 816	7 444	5,0 %
därav -sjuklön	108	104	3,8 %
-ersättning för övrig frånvaro	644	1 025	-37,2 %
-övertidsersättning	168	167	0,6 %
Pensionskostnader	734	703	4,4 %
Sociala avgifter m.m.	3 091	2 955	4,6 %
Summa personalkostnader	11 641	11 102	4,9 %
Kostnad för inhyrd personal (bemanningföretag)	343	326	5,2 %

Prognos: De totala personalkostnaderna uppgår till 18 166 mkr vilket är en ökning med 4,2% i löpande priser. Därav har lönekostnaderna ökat med 5,5%. Denna ökning förklaras av en volymminskning med 1% och en genomsnittlig lönekostnadsökning per årsarbetare med 6,5%. Större del av volymminskningen förklaras av att SL har avytttrat aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion. Den tredje sjukveckan beräknas kosta ca 16 mkr för tiden 1 juli-31 december 2003.

Kostnader för inhyrd personal

Kostnader för inhyrd personal mkr	aug-03	aug-02	% förändring	Prognos 2003	Utfall 2002	% förändring
Produktionsområdena	162	164	-1,2	214	262	-18
Akutsjukhusen	176	153	15,0	215	263	-18
Övrig	5	9	-44,4	7	0	>100
Totalt	343	326	5,0	436	525	-17

I budgetdirektiven för 2004 anges att kostnaderna för inhyrd personal ska sänkas till att motsvara högst 2,5 % av den totala personalkostnaden för koncernen. För delåret är kostnadsandelen ca 2,8 % (2,9%). Kostnaderna för inhyrd personal för delåret uppgår till 343 (326) mkr, en ökning med 5,2 %. Inom produktionsområdena är det främst sjuksköterskor och läkare som hyrts in. Kostnaderna mellan dessa två yrkesgrupper fördelar sig jämt, 45% respektive 48%. På akutsjukhusen står inhyrningen av sjuksköterskor för den största andelen av kostnaderna ca 73%, undersköterskor 17%

2003-10-07

LS 0305-1790

och läkare 7%. Utanför sjukvården är det främst administrativ personal samt i viss mån förrådspersonal och vaktmästare som hyrts in.

Prognosen för helåret är 436 mkr (525 mkr) Det innebär enligt prognosen att inhyringskostnaderna kommer att uppgå till motsvarande 2,4% av personalkostnaderna. Samtliga sjukhus och produktionsområden planerar en kraftig reduktion av användandet av bemanningsföretag fr o m hösten. En utfasningsperiod pågår för närvarande. Särskilt dispensförfarande med bedömningar på direktörs- och chefläkarnivå eller i särskilda bemanningsgrupper avgör om personal ska hyras in för att inte den medicinska säkerheten ska försämrats.

Landstingets ramavtal med olika bemanningsföretag löper ut under hösten och en ny upphandling pågår.

Lönekostnadsutveckling

Lönekostnaderna ökade med 5 procent mellan 2003 och 2002 under perioden januari-augusti. Denna ökning kan delas upp i en löneutvecklings- och en volymutvecklingskomponent. I tabellen nedan används utvecklingen av den genomsnittliga månadslönen mellan augusti 2002 och augusti 2003 som mått på löneutvecklingen.

mkr	2003 aug	2002 aug	Förändr i %
Lönekostnader	7 816	7 444	5,0
därav – volymutveckling			0,3
- genomsn.lönekostn.ökn			4,7

Den genomsnittliga månadslönen ökade med 4,7% mellan augusti 2002 och augusti 2003. Det innebär att volymutvecklingen av lönekostnaderna (lönekostnadsutvecklingen rensad från löneökningar) blir lika med 0,3. Bakom denna personalvolym döljer sig dock, som nämnts ovan, förändringar inom BKV och Landstingskontoret samt resterande avknoppning i främst NLPO samt en personalökning inom akutsjukhusen. Lönekostnadsutvecklingen inom akutsjukhusen uppgår till ca 8%, där volymutvecklingen svarar för ca 2,9% och lönekostnadsökningen per årsarbetare för ca 5%.

Löneöversyn

Nytt centralt kollektivavtal om lön och övriga anställningsvillkor – HÖK 03 – har tecknats med Svenska Kommunalarbetsförbundet gällande från 1 april 2003 t.o.m. 31 mars 2005. Förhandlingar om lokala löneavtal (LOK 03) för Stockholms läns landsting beräknas vara klara i september 2003. Därefter kan de förvaltningsvisa löneöversynsförhandlingarna påbörjas.

2003-10-07

LS 0305-1790

Förvaltningsvisa löneöversynsförhandlingar avseende övriga avtalsområden beräknas vara klara under senare delen av 2003.

Medellönen för anställda i hela landstingskoncernen uppgår den 31 augusti 2003 till 24 098 kr, vilket är en höjning sedan augusti 2002 med 572 kr (2,4 procent). Kvinnornas medellöner har ökat med 536 kr (2,4 procent) och männens med 944 kr (3,2 procent).

Arbetsmiljö- och hälsoarbetet

Återkommande medarbetarenkäter genomförs vid landstingets förvaltningar och bolag. Inom hälso- och sjukvården används också balanserad verksamhetsstyrning (BVS) för att följa upp medarbetarperspektivet och utveckla och förbättra det personalpolitiska arbetet.

Jämfört med motsvarande period föregående år har förvaltningarnas och bolagens arbetsmiljö- och hälsoarbete intensifierats. Samtliga har avtal med företagshälsovård eller kommer att avropa från det ramavtal om företagshälsovård som landstinget tecknade i augusti.

Inom hälso- och sjukvården har särskilda insatser gjorts för att främja medarbetarnas hälsa. Systematiska satsningar på engagerat ledarskap har genomförts vid alla sjukhus och produktionsområden.

Förebyggande aktiviteter och hälsoprogram som t ex Södersjukhusets (SÖS) projekt "SÖS satsar friskt", Norrtälje sjukhus projekt "Ett friskt företag" och Folk tandvårdens projekt "Friskare medarbetare" har inletts. LabMedicin vid Huddinge universitetssjukhus arbetar tillsammans med Arbetsmarknadens försäkringsbolag (AFA) och Karolinska institutet (KI) för att komma tillrätta med ohälsan. Arbetstidsmodellen trettio som har införts inom psykiatrien och geriatriken vid Norra länets produktionsområde (NLPO) har bidragit till en minskning av sjukfrånvaron vid dessa enheter.

Genom landstingets och försäkringskassans (FK) gemensamma projekt "GRETA" (Garanterad rehabilitering av anställda) har landstingets sjukhus fått egna handläggare från FK för samordnad rehabilitering.

I augusti beslutade landstingsstyrelsen att anta Hälsoplan2003-2006. Hälsoplanen anger mål och inriktning för koncernens arbetsmiljö- och hälsoarbete och har utarbetats i samverkan med representanter från verksamheterna och de fackliga organisationerna.

Sjukfrånvarons utveckling

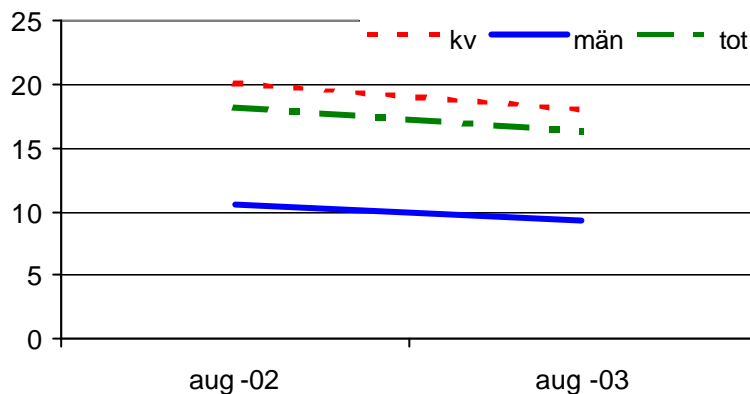
Sjukfrånvaron i landstinget minskar. Antalet sjukfrånvarodagar för delåret uppgår till 16,3 dagar (18,2). För män är antalet dagar 9,3 (10,5) och för kvinnor 18,1 (20,1).

2003-10-07

LS 0305-1790

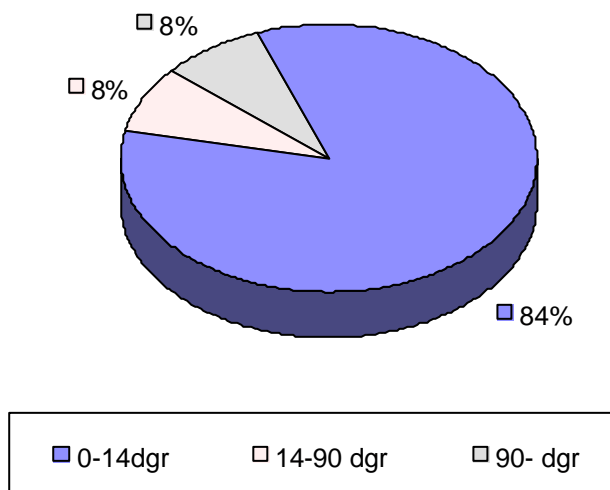
Prognosen för helåret ger en genomsnittlig sjukfrånvaro per anställd på 23,5 (26,1) dagar vilket innebär att sjukfrånvaron har minskat med nära 10%. För män och kvinnor blir motsvarande prognos 13,9 (15,4) och 25,9 (28,9) dagar per anställd.

Antal sjukdagar per anställd/kön i SLL-koncernen

Jämfört med årsbokslut 2002 tenderar de långa sjukskrivningarna över 14 dagar att öka och utgör 16% (14%) av sjuktillfällena.

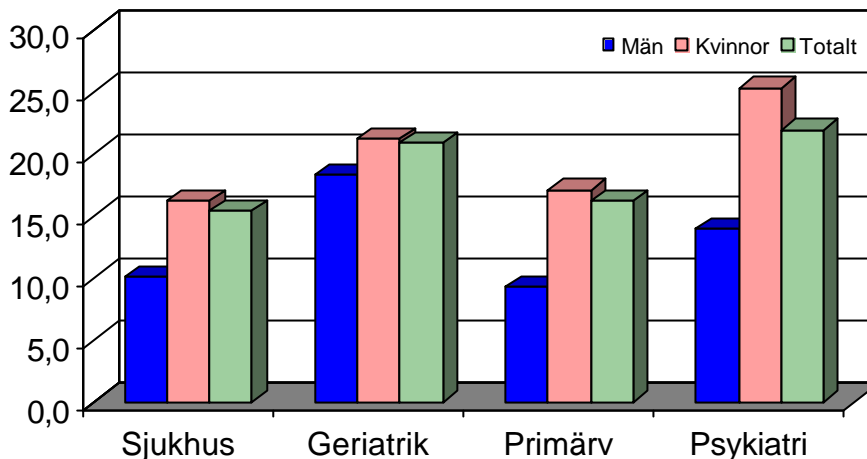
**Fördelning av antal sjukfall efter indelning i sjukperioder
2003-08-31**

Generellt gäller att sjukfrånvaron tenderar att öka med stigande ålder hos de anställda. Anställda över 50 år har mer än dubbelt så hög sjukfrånvaro som de under 50 år.

2003-10-07

LS 0305-1790

Antal sjukdagar per verksamhetsgren delåret 2003

Skillnaden är stor mellan olika verksamhetsgrenar. Psykiatri ligger högst med 21,9 dgr/anst före geriatriken 20,9 dgr/anst och primärvården 16,2 dgr/anst och akutsjukhusen redovisar den lägsta sjukfrånvaron per anställd med 15,4 dgr/anst. En mer fördjupad analys av sjukfrånvaron görs i samband med årsbokslut 2003.

Jämställdhet och mångfald

Arbetet med jämställdhet och mångfald grundar sig på värderingen att olikheter är en tillgång och utvecklande för verksamheten. Lokala åtgärder som vidtagits för att främja jämställdhet och mångfald är t ex införande av särskilda riktlinjer för rekrytering, tydlig målsättning för könsfördelningen inom gruppen högre chefer, analys efter löneöversyn och införande av nya arbetstidsmodeller för att medarbetare bättre ska kunna förena arbete, familj och fritid.

Koncernledningen har startat ett projekt för att lyfta fram jämställdhetsarbetet som en strategisk fråga för alla verksamheter inom landstinget.

Personalförsörjning

Landstingets förmåga att säkerställa den långsiktiga rekryteringen är avgörande för den generationsväxling vi står inför. En aktiv och riktad rekrytering, med hänsyn till verksamheternas behov säkerställer att rätt sammansättning av kompetens uppnås. I juni fattades beslut om anställningsstopp året ut för administrativ personal vid samliga enheters centrala administrationer samt för läkare inom områden där det inte råder uppenbar läkarbrist. Bolagens styrelser uppmanades att fatta motsvarande beslut.

Bemanningsituationen vid landstingets sjukhus har förbättrats avsevärt sedan föregående år och personalomsättningen har minskat. Sjukhusen arbetar med olika metoder för att varaktigt lösa bemanningsproblemen och minska beroendet av bemanningsföre-

2003-10-07

LS 0305-1790

tag. Så har t ex KS, DS AB och NLPO egna bemanningscentrum för att täcka upp vid den ordinarie personalens frånvaro.

Hälso- och sjukvården rapporterade per den sista augusti lediga jobb för 600 (1600) sjuksköterskor, 150 (500) läkare, 70 (200) undersköterskor, 30 (100) skötare och 20 (100) läkarsekreterare. Rekryteringsbehovet fanns främst inom psykiatri och geriatrik samt av sjuksköterskor till akutsjukhusen.

De framgångsrika projekten för utländska läkare och sjuksköterskor har förlängts året ut och utlandsrekryteringen har ökat. Stockholmsprojektet för utländska läkare skall underlätta för läkare med examen från länder utanför EU/EES-området att snabbare nå svensk legitimation och få en god introduktion till svensk hälso- och sjukvård. Under projekttiden har hittills 460 personer visat intresse för att delta. I dagsläget har 95 läkare fått legitimation och cirka 150 läkare har legitimationsvillkor och arbetar som vikarierande underläkare eller har AT-tjänst.

I Stockholmsprojektet för utländska sjuksköterskor finns för närvarande 400 sjuksköterskor registrerade med utbildning från 62 länder. Hittills har 48 av dessa fått svensk legitimation och anställning som sjuksköterska.

I projektet för vårdpersonal från EU/EES länderna finns ca 450 läkare och ca 50 sjuksköterskor registrerade. Under delåret har 14 läkare, de flesta från Tyskland, påbörjat sin anställning i bristspecialiteter som primärvård, psykiatri och radiologi. I nära samarbete med verksamhetsföreträdare har 15 tyska sjuksköterskor under delåret anställts inom olika bristområden. Sammantaget för 2003 är ytterligare 25 sjuksköterskor kontrakterade och påbörjar sin anställning i december. Under året genomgår dessa sjuksköterskor ett introduktionsprogram på två veckor samt en medicinsk juridikkurs som anordnas av projektet.

Med anledning av det förbättrade rekryteringsläget kommer rekryteringsprojekten för personal med utländsk vårdutbildning att integreras med ordinarie verksamhet och övergår till att utgöra en expertfunktion som ger stöd till enheterna.

6.4 Miljö

I och med att stora delar av landstinget har omorganiserats måste vissa enheter, som tidigare hade certifierade miljöledningssystem, genomgå en ny certifieringsprocess. Av landstingets resultatenheter är fyra sjukhus; S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Norrtälje sjukhus AB, Huddinge Universitetssjukhus AB och Södersjukhuset AB samt delar av Stockholms Produktionsområde certifierade. Dessa enheter utgör en tredjedel av landstingets anställda.

Av de som ännu inte certifierat sig har hälften angivit när så skall ske. I de flesta fall ligger datumet runt årsskiftet 2003/2004. Det innebär att alla resultatenheter inte kommer

2003-10-07

LS 0305-1790

att nå målet om certifiering av sitt miljöledningssystem vid utgången av 2003. Målet sattes 1999 dvs. för fem år sedan.

I delårsredovisningen nämner 88% av förvaltningarna och bolagen miljöarbetet. Dock är det endast 38%, som redogör för hur långt man kommit i arbetet med att nå sina miljömål. Utelämnad information innebär att resp. styrelse och nämnd inte kan följa upp om miljömålen nås.

2003-10-07

LS 0305-1790

7 DEN SAMLADE SJUKVÅRDEN

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt (mkr)	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 jan-aug ⁴⁾	Förändring 03-02	Bokslut 2002 ⁴⁾	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Beställarkontoret Vård (BKV)	698	46	652	-694	0	211	905
Akutsjukhusen	-57	-43	-14	-194	4	-245	-51
Produktionsområdena	156	-38	194	-146	0	-47	99
Övriga ²⁾	7	-25	32	-23	3	-5	18
Koncernjusteringar ³⁾	11	-62	73	171	0	0	-171
Summa	815	-122	937	-886	7	-86	800

- 1) Av Landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.
- 2) Består av Folk tandvården i Stockholm AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB samt Stockholm Care AB.
- 3) Koncernjusteringarna består av internförsäljningsdifferenser.
- 4) Fr o m 2003 redovisas Beställare tandvård och Folk tandvården i Stockholm AB inom den samlade sjukvården. Bokslut 2002 har justerats för detta för att jämförbarhet skall uppnås mellan åren.

Ekonomi

Resultatutfallet för perioden januari-augusti för den samlade sjukvården är 815 mkr, vilket är 937 mkr bättre än motsvarande period föregående år. Största delen av den positiva förändringen, eller 652 mkr, svarar BKV för. Anledningen är en ökad anslagstilldelning. Den samlade sjukvårdens resultat har förbättrats med 321 mkr sedan föregående månadsbokslut (per juli), dvs. från 494 mkr till 815 mkr. Förbättringen är en nettoförändring av resultaten för BKV (151 mkr), akutsjukhusen (64 mkr), produktionsområdena (69 mkr) samt koncernjusteringar (37 mkr).

Helårsprognosen för den samlade sjukvården uppgår till -86 mkr, vilket är 93 mkr sämre än budget samt 800 mkr bättre än utfallet för helåret 2002. Största delen av den positiva nettoförändringen, eller 905 mkr, jämfört med utfallet 2002 svarar BKV för. Anledningen är att verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången av året samt finansiera kostnadsökningen för 2003. Prognosen har förbättrats med 34 mkr i jämförelse med föregående månadsbokslut. Förbättringen är en nettoförändring av prognoserna för BKV (41 mkr), akutsjukhusen (-108 mkr), produktionsområdena (30 mkr), övriga (1 mkr) samt koncernjusteringar (70 mkr). Vid en jämförelse mellan prognosen och utfallet per augusti kan konstateras att resultatet beräknas försämrats med 901 mkr under perioden september-december. Den beräknade resultatförsämringen kan i huvudsak delas upp på BKV (-487 mkr), produktionsområdena (-203 mkr) och akutsjukhusen (-188 mkr). Motsvarande resultatförsämring uppgick till 883 mkr föregående år då resultatet försämrades från -122 mkr i delårsbokslutet till -1 005 mkr i årsbokslutet.

Den samlade sjukvårdens personalkostnader för 2003 beräknas öka med 7%, dvs. 1 152 mkr, från 15 627 mkr till 16 779 mkr. Ökningstakten mellan åren 2001 och 2002

2003-10-07

LS 0305-1790

uppgick till 5%. Att ökningstakten mellan 2001 och 2002 inte blev högre berodde dock delvis på avknoppningar inom produktionsområdena (ca 800 personer). En grov analys visar att ökningstakten skulle ha varit 1-2% högre om inte avknoppningarna genomförts. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%, vilket i jämförelse med den prognostiserade ökningen för 2003 på 7% innebär en relativt kraftigt reducerad ökningstakt för 2004. Varje procentenhets förändring av den samlade sjukvårdens personalkostnader motsvarar ca 170 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt avseende personalkostnaderna på 7% respektive 5% motsvarar därmed 340 mkr. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med 7%, dvs. 700 mkr, från 10 590 mkr till 11 290 mkr. Eftersom volymen beräknas bli i stort sett oförändrad kan hela lönekostnadsökningen hänföras till löneökning (lönekostnadsökning per årsarbetare).

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 433 mkr. Detta är en minskning med 97 mkr, dvs. 18%, jämfört med helåret 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,6%, vilket kan jämföras med 3,4% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%.

Se vidare under avsnitten ”Beställarkontor Vård”, ”Akutsjukhusen” samt ”Produktionsområdena”.

2003-10-07

LS 0305-1790

8 BESTÄLLARKONTOR VÅRD (BKV)

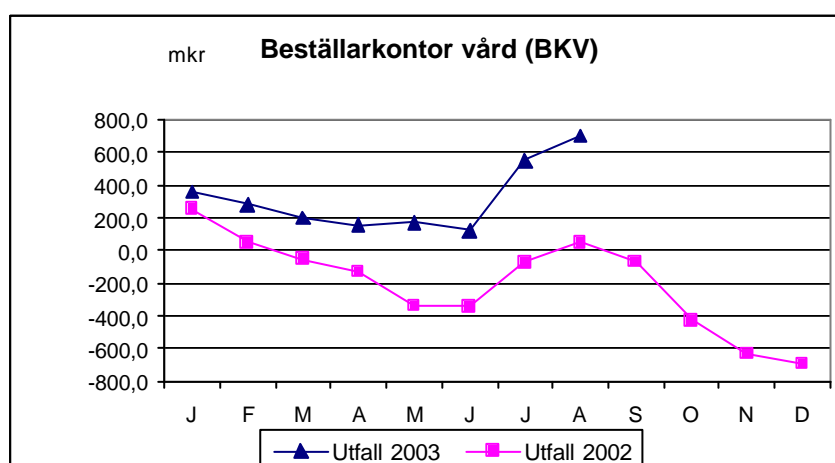
mkr	Utfall 2003 Jan-aug.	Utfall 2002 Jan-aug. 1)	% förändring	Bokslut 2002 1)	Budget 2003 2)	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Landstingsbidrag	23 153	20 527	13	30 790	34 730	34 730	13
Övriga intäkter	665	599	11	1 045	1 083	1 119	7
Summa intäkter	23 818	21 126	13	31 835	35 813	35 849	13
Personalkostnader	-259	-273	-5	-439	-417	-418	-5
Köpt hälso- och Sjukvård	-17 936	-16 144	11	-24 999	-27 287	-27 461	10
Köpt tandvård	-375	-367	2	-548	-611	-611	11
Läkemedelsförmånen	-2 637	-2 464	7	-3 759	-4 098	-3 988	6
Övriga kostnader	-1 944	-1 865	4	-2 832	-3 415	-3 188	13
Summa kostnader	-23 151	-21 133	10	-32 577	-35 828	-35 666	9
Avskrivningar	-4	-5	-20	-8	-5	-5	-38
Finansnetto	35	38	-8	56	20	33	-41
Resultat	698	46		-694	0	211	

1) Konsoliderat utfall för HSN och TvN

2) Avser omrapporterad budget 2003

Ekonomi

Beställarkontor vård (BKV) **resultat** för perioden januari – augusti är 698 mkr. Detta är en förbättring med 652 mkr jämfört med motsvarande period föregående år. Förbättringen förklaras av ökad anslagstilldelning. Landstingsbidraget har ökat med 13% medan ökningen av bruttokostnaderna uppgår till 10%.

BKV redovisar en **prognos** för 2003 på 211 mkr. Verksamheten fick ökat landstingsbidrag med 3 852 mkr 2003 för att täcka beställarens höga kostnadsläge vid ingången till 2003 samt finansiera kostnadsökningar för 2003.

2003-10-07

LS 0305-1790

Resultatförsämringen mellan utfallet i augusti och helårsprognosen förklaras framför allt av en minskad vårdkonsumtion under sommaren. Ökad vårdkonsumtion under resterande del av året beräknas medföra en resultatförsämring på 487 mkr.

Prognostiserat överskott om 211 mkr kan sammanfattas enligt följande;

- Omorganisation av beställarförvaltningen samt administrativa besparingar (40 mkr)
- Implementering av läkemedelsstrategin samt prissänkningar (110 mkr)
- Effekter av åtgärdspaketet (40 mkr)
- Övrigt (20)

Effekterna av avgiftshöjningarna enligt åtgärdspaketet beräknas uppgå till cirka 39 mkr och fördelar sig på vårdgivare enligt följande:

- SLL interna producenter (16,1 mkr)
- SLL externa producenter (22,7 mkr)

Övriga poster i åtgärdspaketet förväntas ge ett mindre överskott varför den totala effekten beräknas uppgå till 40 mkr.

Riskbedömning

Negativt

Ombrytningen av redovisningen till ny organisation under löpande kalenderår utgör en generell riskfaktor. Läget förbättras successivt, men redovisningen ger inte ett lika bra underlag för prognoser som ett normalår.

Prognosen för akutvården bygger på avtalade återbetalningar (rabatter) från sjukhusen med sammantaget 53 mkr. Sjukhusen redovisar sammantaget rabatter på 46 mkr.

Positivt

För implementeringen av läkemedelsstrategin beräknas ett överskott med 110 mkr. Överskottet beror även på stora prissänkningar på ett antal stora preparat och produktområden. Prissänkningarna beror på att flera stora patent gått ut samtidigt som generikareformen från 2002 förändrat prisbildning och förskrivningsmönster.

De stoppåtgärder som för närvarande genomförs på sjukhusen skulle kunna leda till att kostnaderna sjunker även för beställaren redan under 2003.

Verksamhet

Avtalsläget

2003-10-07

LS 0305-1790

Vårdavtal/-överenskommelser avseende 2003 har tecknats med vårdgivarna i de allra flesta fall. Avtalsförhandlingar för 2004 pågår och är till stora delar avslutade vad gäller volym och ersättning.

Åtgärder

Nedan redovisas några exempel på det arbete som pågår med att finna kostnadsreducerande åtgärder inför 2004.

Samtliga beställaravdelningar arbetar med implementeringen av läkemedelsstrategin. I huvudsak innebär detta att:

- kvalitetsutvecklingsavtal tecknas med samtliga producenter av öppen vård för att sänka kostnadsökningstakten samtidigt som kvaliteten i förskrivningen ökas
- specialistläkemedlens kostnadsutveckling svarar för en betydande andel av kostnadsökningen och kommer därför att behandlas i avtalen med berörda producenter
- inrättande av läkemedelsförråd i särskilt boende för äldre fullföljs. Ca 40% av boendena har nu förråd
- förbättrad förskrivning utvecklas inom kommunens särskilda boenden med systematiska genomgångar av förskrivningen
- pilotprojekt har startats för utveckling av läkemedelsjournal (läkemedelslista).

Avdelningen för gemensamma Vårdbeställningar har uppföljningsmöten med sjukhusen. Vid dessa diskuteras åtgärder för att bromsa volymutvecklingen samt möjligheter att föra över besök till vård utanför sjukhusen.

Beställaravdelning Norr har bl.a. valt att inte starta planerade nya verksamheter inom primärvård och geriatrik till följd av det ekonomiska läget. Beställaravdelning Norr har även genomfört en strukturöversyn av den psykiatriska vården inom norra delen av länet. Översynen har gjorts i samverkan med vårdproducenten. Kostnadsreduceringar om ca 28 mkr beräknas uppstå 2004.

För Beställaravdelning Stockholm har sammanslagningen av Dalens och Rosenlunds geriatriska kliniker inneburit att kostnaderna hållits inom ram. I syfte att stärka närsjukvården har avdelningen arbetat med att utveckla samarbetet mellan olika producenter avseende närsjukvård.

Beställaravdelning Söder arbetar också med att utveckla närsjukvården. Arbetet koncentreras på en fortsatt utveckling av närsjukvårdscentra med ökad tillgänglighet, för att möjliggöra en överföring av patienter från akutsjukhusen till närsjukvården.

2003-10-07

LS 0305-1790

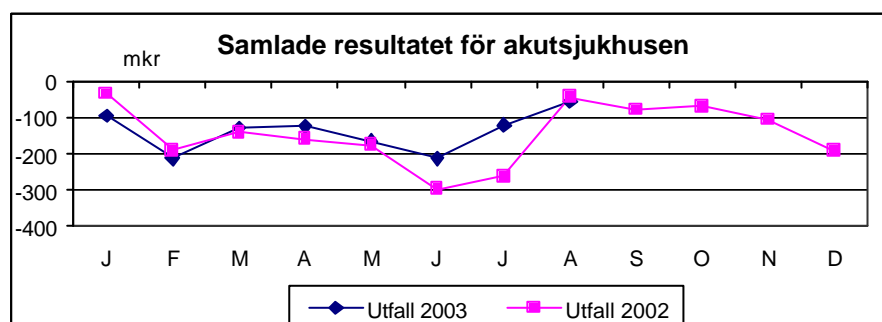
9 AKUTSJUKHUSEN

Resultat före boksluts- dispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 jan-aug	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	Förändring Pr-bokslut 2002
Danderyds sjh AB	21	5	16	-11	0	2	13
Huddinge univ sjh AB	-46	-85	39	-105	0	-89	16
Norrtälje sjh AB	9	4	5	-3	0	1	4
S:t Eriks sjh AB	2	3	-1	3	4	0	-3
Södersjukhuset AB	-13	-9	-4	-45	0	-28	17
Södertälje sjh	23	-19	42	-7	0	6	13
Karolinska sjh	-53	58	-111	-26	0	-137	-111
Summa	-57	-43	-14	-194	4	-245	-51

1) Av landstingsfullmäktige beslutad budget från december 2002.

Ekonomi

Det samlade resultatutfallet för akutsjukhusen för perioden januari-augusti är -57 mkr, vilket är 14 mkr sämre än motsvarande period föregående år. Resultatutfallet har förbättrats med 64 mkr sedan föregående månadsbokslut (per juli), vilket främst beror på att Karolinska sjukhuset och Huddinge Universitetssjukhus AB har förbättrat sina resultat med 31 mkr respektive 15 mkr mellan juli och augusti.

Resultatförändringen per sjukhus jämfört med motsvarande period föregående år framgår av den inledande tabellen ovan. Södertälje sjukhus (42 mkr) samt Huddinge Universitetssjukhus AB (39 mkr) svarar för de mest positiva förändringarna. Karolinska sjukhuset visar en kraftig resultatförsämring (-111 mkr) jämfört med samma period föregående år.

Akutsjukhusens samlade resultaträkning (tabell nedan) visar att såväl verksamhetens intäkter som verksamhetens kostnader ökat med 9%. Avskrivningarna har ökat med 16% och det positiva finansnettot har minskat med 38%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har ökat med 8%. De enskilda sjukhusens personalkostnadsökningar varierar

2003-10-07

LS 0305-1790

inom intervallet 4-12%. Av den totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 806 mkr står personalkostnadsökningen för 496 mkr, dvs. 62%. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, ökade med 8%. Av lönekostnadsökningen var 3% hänförligt till volymökning och 5% till löneökning.

Kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 176 mkr. Detta är en ökning med 23 mkr, dvs. 15%, jämfört med samma period 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,7%.

Konsolidering av akutsjukhusens resultaträkningar, mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 jan-aug	% förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 ¹⁾	Prognos 2003	% Förändring Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	9 889	9 060	9	14 072	15 058	15 061	7
Personalkostnader	-6 466	-5 970	8	-9 265	-10 041	-10 013	8
Kostnader för inhyrd personal	-176	-153	15	-263	-112	-215	-18
Övriga kostnader	-3 082	-2 795	10	-4 441	-4 604	-4 724	6
Verksamhetens kostnader	-9 724	-8 918	9	-13 969	-14 757	-14 952	7
Avskrivningar	-230	-198	16	-311	-412	-363	17
Finansnetto	8	13	-38	14	12	9	-36
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-57	-43		-194	-99	-245	
Fullmäktiges resultatkrav²					4		

1) Enligt per augusti omrapporterade lokala budgetar.

2) Landstingsfullmäktiges beslutade resultatkrav. Huddinge Universitetssjukhus AB (-105 mkr), Norrtälje Sjukhus AB (4 mkr) samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB (2 mkr) har rapporterat in budgetar med resultat som ej är överensstämmande med landstingsfullmäktiges beslut. Jämför med den inledande tabellen.

Den samlade **helårsprognosen** för akutsjukhusen uppgår till -245 mkr, vilket är 249 mkr sämre än budget samt 51 mkr sämre än utfallet för helåret 2002. De största negativa budgetavvikelserna svarar Karolinska sjukhuset (-137 mkr) samt Huddinge Universitetssjukhus AB (-89 mkr) för. Jämfört med föregående månadsbokslut (per juli) har den samlade prognosen försämrats med 108 mkr. Försämringen är främst hänförlig till att Karolinska sjukhuset försämrat sin prognos med 137 mkr. Huddinge Universitetssjukhus AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje sjukhus samt Norrtälje Sjukhus AB har förbättrat sina prognoser med sammanlagt 29 mkr.

Akutsjukhusens samlade prognos (tabell ovan) visar att såväl verksamhetens intäkter som verksamhetens kostnader beräknas öka med 7% jämfört med utfallet för helåret 2002. Avskrivningarna beräknas öka med 17% och det positiva finansnettot minska med 36%.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, beräknas för 2003 öka med 8% jämfört med utfallet 2002. De enskilda sjukhusens beräknade personalkostnadsökningar varierar inom intervallet 6-11%. Av den beräknade totala ökningen av verksamhetens kostnader uppgående till 983 mkr står personalkostnadsökningen för 748 mkr, dvs. 76%. Detta innebär att akutsjukhusens samlade personalkostnader beräknas öka från 9 265 mkr till 10 013 mkr. Lönekostnader-

2003-10-07

LS 0305-1790

na, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, beräknas öka med knappt 8% dvs. 467 mkr. Av lönekostnadsökningen är 2% hänförligt till volymökning och 6% till löneökning.

De sammanlagda budgeterade personalkostnaderna uppgår till 10 041 mkr, vilket innebär att de prognostiserade personalkostnaderna understiger de budgeterade med 28 mkr, eller 0,3%. (Budgetsiffran utgör en sammanläggning av sjukhusens upprättade budgetar enligt den omrapportering av 2003 års budget som gjordes i augusti. För Huddinge Universitetssjukhus AB, Norrtälje Sjukhus AB samt S:t Eriks Ögonsjukhus AB överensstämmer dock inte de budgeterade resultaten med Fullmäktiges budgetbeslut). Den sammantagna årliga ökningstakten avseende personalkostnaderna har under åren 1999-2002 legat konstant kring 9%. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall personalkostnadsökningen begränsas till högst 5%. Därmed har ett tydligt trendbrott aviserats i budgetdirektiven för 2004. Varje procentenhets förändring av akutsjukhusens samlade personalkostnader motsvarar ca 100 mkr på helårsbasis. Skillnaden mellan en ökningstakt på 5% jämfört med 9% motsvarar därmed 400 mkr.

I den samlade prognosen för akutsjukhusen beräknas den tredje sjuklöneveckan innebära ca 11 mkr i högre kostnader.

De prognostiserade kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 215 mkr. Detta är en beräknad minskning med 48 mkr, dvs. 18%, jämfört med utfallet 2002. Kostnadsandelen (av de totala personalkostnaderna) för inhyrd personal uppgår till 2,1%, vilket kan jämföras med 2,8% för helåret 2002. Enligt budgetdirektiven för 2004 skall kostnadsandelen uppgå till högst 2,5%. Vid flertalet av sjukhusen införs under hösten generellt stopp för inhyrning från bemanningsföretag.

I akutsjukhusens samlade prognos finns förväntade ersättningsreduktioner (vårdproduktion utöver avtal) med ett totalt belopp uppgående till 46 mkr. En väsentlig förklaring till akutsjukhusens resultatförsämring från delårsbokslutet 2002 till årsbokslutet 2002 var ersättningsreduktioner på ca 180 mkr. Resultatet försämrades från -43 mkr per augusti 2002 till -194 mkr per helårsbokslutet, dvs med 151 mkr.

För 2003 är resultatet per augusti -57 mkr och helårsprognosen visar på -245 mkr. Därmed har en resultatförsämring på 188 mkr beräknats fram till årsbokslutet. Av denna beräknade resultatförsämring är alltså 46 mkr hänförligt till beräknade ersättningsreduktioner.

Samtliga vårdavtal för 2003 är klara.

Det finns ett stort intresse för bedömningar av hur sjukvårdens produktivitet utvecklas. I dokumentet Budget 2003 och planering 2004-2005 beskrivs att "En rimlig ambition för varje resultatenhets är ständiga resultatförbättringar. Från och med 2005 anges en produktivetsförbättring om 1 procent inom såväl hälso- och sjukvården som kollektivtrafiken".

2003-10-07

LS 0305-1790

Ett projekt har initierats av koncernledningen för att se över hur produktivitetmätningarna kan utvecklas inom landstinget. Den tidigare modellen för akutsjukvården måste också förändras i och med att en ny ersättningsmodell med kostnadsytterfall har börjat tillämpas på Huddinge Universitetssjukhus AB och Karolinska sjukhuset från och med årets början. Den nya ersättningsmodellen innebär att produktionen för slutenvården vid dessa sjukhus till betydande del även definieras i termer av kostnadsytterfall.

Av akutsjukhusens information angående åtgärder och effekter avseende ”det ekonomiska åtgärds paketet” som beslutades av fullmäktige i juni 2003 kan utläsas att effekterna är svåra att särredovisa eftersom de överlappar de lokala åtgärdsprogrammen. Detta gäller de kostnadsreducerande åtgärderna. Vad gäller höjningen av patientavgifterna från och med 1 juli så beräknar akutsjukhusen att dessa ökar med 9 mkr för 2003, vilket är en direkt och särredovisad effekt av fullmäktiges beslut. Resultateffekten av de höjda patientavgifterna redovisas hos BKV.

Danderyds Sjukhus AB prognostiserar ett resultat på 2 mkr. Prognosen är 13 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 6 mkr sedan föregående månadsboks slut tack vare en dämpad kostnadsökningstakt. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 110 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 82 mkr, dvs. 75%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 8% jämfört med utfallet 2002. Handlingsplaner för att hejda kostnadsutvecklingstakten har utarbetats. Fokus ligger främst på bemanningsfrågor, dvs att se över bland annat den optimala bemanningen, bemanningsstrukturen, överlappningstider, utnyttjande av inhyrd personal m m. Många av de vidtagna åtgärderna bedöms att ge effekt på något längre sikt och kommer att visa sig först under 2004 och framåt.

Huddinge Universitetssjukhus AB prognostiserar ett resultat på -89 mkr. Prognosen är 16 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har även förbättrats med 16 mkr sedan föregående månadsboks slut. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 5%, dvs. 218 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 155 mkr, dvs. 71%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 6% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram finns sedan tidigare framtaget, med syfte att bromsa kostnadsutvecklingen och den negativa resultatutvecklingen. Åtgärdsprogrammet innehåller bland annat generellt anställningsstopp, åtgärder för resultatförbättringar inom röntgenavdelningen och labdivisionen, översyn av sjukhusets administrativa resurser, stopp för anlåtande av externa konsulter, översyn av bemannings- och arbetstidsmodeller, prövning av pågående utvecklingsprojekt samt reviderade representationsregler. Åtgärdsprogrammet beräknas ge en resultatförbättring på 100 mkr för 2003. Ytterligare ett rationaliseringsprogram om 129 mkr har beslutats av VD och kommer att ingå i budgetförslaget för 2004. Förhandlingar pågår med BKV om ersättningen för ökade pensionskostnader. BKV:s bud innebär ett intäktsbortfall på ca 20 mkr i förhållande till budget. Budet har enligt försiktighetsprincipen inräknats i prognosen. Sjukhusledningen anger att riskerna i prognosen främst hänför sig till att åtgärdsprogrammet inte når planerad omfattning, att produktionsvolymen inte sjunker under nuvarande nivå, att ersättningen för kostnadsyt-

2003-10-07

LS 0305-1790

terfall som utgör en ny komponent i 2003 års vårdavtal för akutsjukvård är svårbedömd samt till personalkostnaderna, främst beträffande semesterlöneskuldens förändring.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB prognostiserar i likhet med föregående månadsbokslut ett nollresultat. Prognosen är 3 mkr sämre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 19 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 10 mkr, dvs. 53%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 7% jämfört med utfallet 2002.

Norrtälje Sjukhus AB prognostiserar ett resultat på 1 mkr. Prognosen är 4 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har förbättrats med 1 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 28 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 22 mkr, dvs. 79%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 9% jämfört med utfallet 2002.

Södersjukhuset AB prognostiserar i likhet med föregående månadsbokslut ett resultat på -28 mkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för inhyrd personal, medicinskt material, läkemedel och laboratorietjänster. Prognosen visar på ett resultat som är 17 mkr bättre än utfallet 2002. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 5%, dvs. 119 mkr, jämfört med föregående år. Personalkostnaderna svarar för 88 mkr, dvs. 74%, av ökningen. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 6% jämfört med utfallet 2002. Ett åtgärdsprogram med kostnadsreducerande åtgärder finns framtaget. Sjukhusledningen anger vidare att prognosen på -28 mkr har ett ytterligare risk-/förbättringsintervall på -10/+10 mkr beroende på hur framgångsrikt åtgärdsprogrammet blir. Den stora risken bedöms ligga i effekten av att avsluta inhyrd personal om sjukhuset inte kan bemanna med ordinarie personal. Produktionen kommer då att minska och därmed intäkterna för såld vård.

Karolinska sjukhuset prognostiserar ett resultat på -137 mkr, att jämföras med fullmäktiges budgeterade nollresultat. Prognosen är 111 mkr sämre än utfallet 2002. Prognosen har försämrats med 137 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. De främsta anledningarna till den negativa och kraftigt försämrade prognosen är bland annat följden av en tolkningstvist om en del i vårdöverenskommelsen, rabatter, utfallet av nytt jouravtal samt ny bedömning avseende effekterna av de tidigare beslutade kostnadsbesparande åtgärderna.

Till detta kommer att Thoraxdivisionens intäkter sannolikt kommer att understiga de budgeterade med ett stort belopp samt att feldebiteringar minskat de förväntade intäkterna på Astrid Lindgren Barnsjukhus. Under våren och försommaren utarbetades ett åtgärdsprogram som innehöll dels en reducerad vårdvolym (en reviderad vårdöverenskommelse med reducerade vårdvolym under tecknades slutligen i juni) och dels rationaliseringsåtgärder.

I huvudsak innebär åtgärderna att personalkostnaderna hålls nere genom att vakanser inte tillsätts, genom att ledigheter för läkare inte kompenseras med vikarier samt genom

2003-10-07

LS 0305-1790

att vårdavdelningar avvecklas. Åtgärderna innebär bland annat att ca 90 tjänster avvecklas på sjukhuset. Därutöver har sjukhusdirektören fattat beslut om att bemanningen skall minskas med ytterligare ca 200 tjänster under 2003 genom naturlig avgång, att inhyrningen av vårdbolag reduceras till ett minimum från den 15 september samt att se över den totala administrationen.

Åtgärdsprogrammet omfattar resultatförbättrande åtgärder på totalt ca 120 mkr. Från årsskiftet 2002/2003 till augusti har antalet årsarbetare ökat med 322 st (eller 4%), dvs från 8 067 st till 8 389 st. Sjukhusledningen räknar med att en stor del av åtgärderna kan infrias under 2003, med hur mycket är dock osäkert. Sannolikt kommer inte åtgärdsprogrammet att räcka för att uppnå en ekonomi i balans heller för 2004. Den beskrivna osäkerheten kring sjukhusets ekonomiska utveckling har lett till att sjukhusdirektören har beställt en extern granskning av finanserna för att snarast skapa fullständig klarhet i sjukhusets ekonomi. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 9%, dvs. 472 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 349 mkr, dvs. 74%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 11% jämfört med utfallet 2002.

Södertälje sjukhus prognostiserar ett resultat på 6 mkr. Prognosen är 13 mkr bättre än utfallet 2002. Prognosen har även förbättrats med 6 mkr jämfört med föregående månadsbokslut. Förbättringen är hänförlig till lägre kostnadsutvecklingstakt. Verksamhetens kostnader beräknas öka med 7%, dvs. 50 mkr, jämfört med föregående år. Av kostnadsökningen utgör 42 mkr, dvs. 84%, personalkostnader. Personalkostnaderna prognostiseras öka med 9% jämfört med utfallet 2002.

Verksamhet

Danderyd Sjukhus AB:s dotterbolag Barnbördshuset i Stockholm (BB Stockholm) har under året förvärvat Munkbrons mödravårdscentral. En helt ny högspecialiserad verksamhet för ballongutvidgning av hjärtats kranskärl har startats på DS. DS har tecknat ett preliminärt vårdavtal med beställarna för 2004. Utgångspunkten är att oförändrade volymer skall genomföras jämfört med avtalet för 2003.

Huddinge Universitetssjukhus AB har ökat strålningskapaciteten vid onkologiska kliniken med 33% genom att en fjärde linjäraccelerator har installerats. Omorganisation har genomförts för att förbättra omhändertagandet av akutintagna medicinpatienter genom att en ny akutmedicinsk klinik tillkommit. Inom anestesioch operationsverksamheten har en stor omorganisation genomförts före sommaren som innebär att akut och planerad operationsverksamhet separeras.

Södra länets produktionsområde har sedan årsskiftet tagit över hela verksamheten på "Lättakuten" i egen regi, dvs den del av HS akutmottagning som hanterar lättare sjuka patienter. Inom medicinsk habilitering har enligt avtal med BKV ett vuxenhabiliterings-

2003-10-07

LS 0305-1790

team för utvecklingsstörda startats. Gastroklinikens specialisering inom magsäckskirurgi har medfört en ökad inströmning av utomlänspatienter.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB har under året arbetat med att övergå från kirurgi i slutenvård till dagkirurgi. Operationer i slutenvård har minskat med 37% jämfört med föregående år.

Norrtälje Sjukhus AB öppnar inom kort en ny sal för mindre polikliniska operationer. Operationsavdelningen får därigenom ökad kapacitet för operationer med behov av anestesitjänster.

Södersjukhuset AB har under våren inom projektet "SÖS Framtid" startat ett utvecklingsprojekt med syfte att förbättra uppföljning och mätning av kvaliteten i verksamheten med fokus på patientnöjdhet och kvaliteten i sjukhusets processer.

Karolinska sjukhuset har sedan april 2002 genomfört ca 10 000 patientenkäter avseende patienters upplevelse av mötet med vården. Bland resultaten för första halvåret 2003 kan exempelvis nämnas att 95% av patienterna bedömde bemötandet av personalen som tog emot patienten när man kom till avdelningen som bra, mycket bra eller utmärkt. I juni minskades antalet vårdavdelningar vid Radiumhemmet från fyra till tre. Resultatet av att från och med mitten av september inte längre anlita bemanningsföretag påverkar temporärt vårdkapaciteten negativt. Arbetet inom miljöområdet avses leda till att 10% av KS skall miljöcertifieras under 2003.

Södertälje sjukhus har påbörjat införande av miljöledningssystem. Certifiering är beräknad till 2005. Vårdgarantin uppfylls inom de flesta områden. Ett undantag är ortopedisk öppenvård.

2003-10-07

LS 0305-1790

10 PRODUKTIONSOMRÅDEN

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 jan-aug	Förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget 2003 1)	Prognos 2003	Förändring Prog 2003- Bokslut 2002
Södra länets produktionsområde SLPO	64	7	57	-17	1	25	42
Stockholms produktionsområde SPO	71	-53	124	-90	10	-29	61
Norra länets produktionsområde NLPO	21	8	13	-39	0	-43	-4
Summa	156	-38	194	-146	11	-47	99

Resultat enl. LF-beslut dec 2002

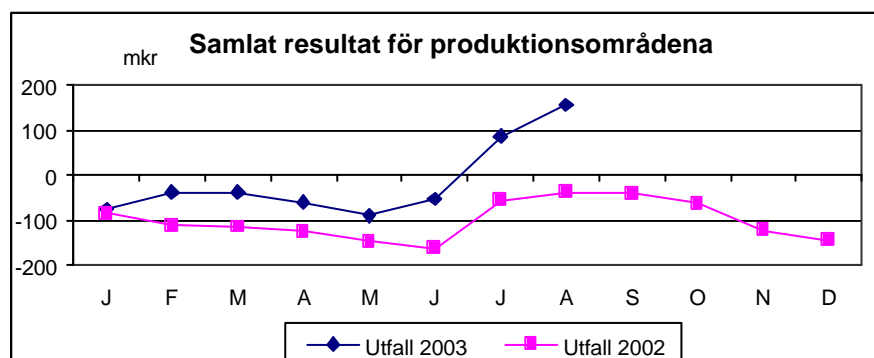
0

1) enl. omrapporterad budget i september 2003

Ekonomi

Produktionsområdena visar ett resultat efter 8 månader på 156 mkr. Detta är en betydande förbättring jämfört med föregående rapport, som avsåg resultatet efter juli månad (86 mkr). Det är också en kraftig förbättring jämfört med föregående år. Som konstaterades redan i julirapporten är en väsentlig orsak till detta att semesterkulden reducerats såsom normalt sker vid denna tid på året. Även de extra åtgärder som satts in för att bringa ned ett redan under våren bedömt helårsunderskott bedöms ha bidragit till förbättringen.

Personalkostnaderna, vilka utgör den enskilt största posten bland verksamhetens kostnader, har under perioden januari-augusti ökat med 6,1% jämfört med samma period föregående år. Lönekostnaderna, vilka utgör den största delkomponenten av personalkostnaderna, ökade med 5,0%. Antalet årsarbetare minskar och reduktionen beräknas på helårsbasis bli ca -2,2%. Den genomsnittliga lönekostnaden per månad per årsarbetare har under perioden januari-augusti mellan åren ökat med ca 5,6%, (från 22.922 kr till 24.195 kr).

2003-10-07

LS 0305-1790

Det åtgärdspaket som LF beslutade om i juni (utöver dem som PO-na själv initierat) har hittills endast givit marginella effekter. Exempelvis angav SLPO redan i julirapporten att patientavgifterna under juli ökat med ca 0,5 mkr, vilket i sin helhet återbetalats till beställaren.

Prognosen för helårsresultatet är -47 mkr vilket är en förbättring med 31 mkr jämfört med bedömningen i julirapporten, och 99 mkr bättre än 2002 års bokslut. Det budgeterade resultatet för 2003 är 11 mkr enligt den i september omrapporterade budgeten. För PO-na som helhet prognostiseras såväl intäkter som kostnader bli högre än budgeterat (64 mkr), men kostnadssidan alltså fortsatt mer (-22 mkr). Som vid bedömningen föregående månad svarar SPO och NLPO för hela det prognostiserade underskottet med -29 resp. -43 mkr. SLPO prognostiserar ett överskott på 25 mkr, vilket är en ytterligare förbättring jämfört med juliprognosens 10 mkr.

Som redovisades redan i maj- och i julirapporterna har en rad åtgärder för att komma till rätta med främst SPO:s och NLPO:s obalanser i ekonomin utarbetats. Dessa har hittills givit en viss effekt och årsprognosen har för SPO de senaste två månaderna förbättrats med ca 37 mkr jämfört med aprilprognosen, men är alltså fortfarande negativ, -29 mkr. Även NLPO har vidtagit ett antal åtgärder som tidigare redovisats för att förbättra det ekonomiska resultatet, men behåller dock t.v. föregående månads prognos för helårsresultatet, -43 mkr. Trots de åtgärder som implementerats, bl.a. stor restriktivitet med inhyrning av personal, prognostiseras totalt för alla PO sammantaget en betydligt högre kostnad för inhyrd personal, 214 mkr, än budgeterat, 51 mkr.

Det utökade arbetsgivaransvaret för sjuklöneperioden bedöms öka kostnaderna med ca 4 mkr under andra halvåret 2003. Åtgärdspaketet som LF beslutat om beräknas ge endast marginella effekter på helårsresultatet för PO-na.

Verksamhet

Produktionsområdena ansvarar för den förvaltningsdrivna primärvården, geriatriken och psykiatri i länet. Den totala omslutningen för 2003 har budgeterats till ca 8 300 mkr, varav ca 3 100 mkr för psykiatri, 2 500 mkr för primärvård och ca 2 700 för geriatrik och övrigt (hjälpmedelsverksamhet, handikapp och rehabilitering, tolkcentral m.m.).

Vårdproduktionen uppvisar totalt sett inga väsentliga avvikelser från vad som planerats. En generell tendens är dock, som tidigare redovisats, att antalet vårdtillfällen i geriatriken ökar men medelvårdtiden fortsätter att minska och att antalet besök på husläkarmottagningarna tenderar att minska p.g.a. läkarvakanser och sjukskrivningar bland personalen. Inom psykiatrien följer verksamheten i stort uppsatt budget. Antalet vård dagar i sluten vård anges öka något, men besöken på mottagningar minskar något. I flera fall redovisas att detta kompenseras med ett klart ökat antal hembesök.

2003-10-07

LS 0305-1790

PO-na redovisar att bemanningsläget fortsatt är ansträngt på många enheter, främst inom psykiatrin. Totalt för alla PO saknades 31 augusti t.ex. 206 sjuksköterskor och 109 specialistläkare. En viss förbättring av rekryteringsläget har noterats. Inhyrning av personal har dock, i flera fall än planerat, blivit nödvändigt för att klara den rådande situationen. Av den totala kostnaden för inhyrd personal, 162 mkr t.o.m. augusti (prognos 214 mkr för hela 2003), är 77 mkr för läkare och 72 mkr för sjuksköterskor.

2003-10-07

LS 0305-1790

11 AB STORSTOCKHOLMS LOKALTRAFIK (SL)

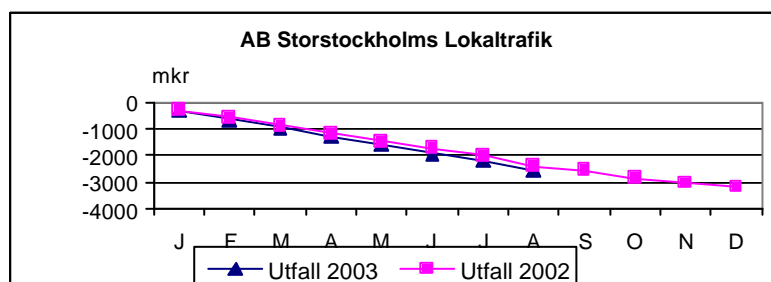
mkr	Utfall 2003 jan-aug	Utfall 2002 jan-aug	% förändring 03-02	Bokslut 2002	Budget ¹⁾ 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Bokslut
Verksamhetens intäkter	3 403	3 400	0	5 241	5 015	5 025	-4
Verksamhetens kostnader	-5 342	-5 472	-2	-8 145	-8 057	-8 050	-1
Avskrivningar	-435	-247	76	-313	-547	-595	90
Finansnetto	-186	54	-100	36	-272	-241	-100
Resultat före bokslutsdisp	-2 560	-2 265		-3 181	-3 861	-3 861	
Tillskott från SLL					3 861	3 861	
Resultat enligt LF					0	0	

1) enl. omrapporterad budget 2003

Ekonomi

Resultatet före tillskott från SLL uppgår till -2 560 mkr. Efter tillskott nås ett nollresultat. Intäkterna ligger på samma nivå som föregående år. Minskade linjetrafikintäkter, verkstadsintäkter och övriga intäkter om 125 mkr uppvägs av ökade intäkter från uthyrning av fordon och lokaler samt reklam. Verksamhetens kostnader är lägre med anledning av att kostnader för finansiell leasing från och med 2003 redovisas bland avskrivningar och räntor. Försäljning av aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion AB har påverkat resultatet positivt med 52 mkr.

Länsskatterätten har fastslagit att tillskott från SLL till SL ska betraktas som skattepliktigt näringsbidrag, vilket inte innebär några ekonomiska konsekvenser för SL. Skattemyndighetens krav på eftertaxering motsvarande 11 miljarder kronor har underkänts.

Prognosen för 2003 är oförändrad från föregående månad och uppgår till -3 861 mkr vilket är i nivå med landstingets budget. Prognos och budgetjämförelse för det verksamhetsinriktade resultatet framgår av nedanstående sammanställning. Trots vikande trafikintäkter och oförutsedda kostnadsökningar prognostiseras ett nollresultat efter tillskott och grunden för detta utgörs av minskade kapitalkostnader, åtgärder i verksamheten samt engångspåverkande poster.

Ett minskat resande och försäljning av färdbevis föranleder en negativ intäktsprognos jämfört med budget om 138 mkr, 4%. Prognosen innebär 75 mkr, 2% lägre intäktsnivå än

2003-10-07

LS 0305-1790

helårsutfall 2002. Bidragande orsaker är bristande intäktssäkring hos entreprenörerna och en minskad sysselsättning. Åtgärder vidtas för att effektivisera intäktssäkringen och avtalet för den färdbeviskontroll som handhas av Connex, och som avser hela trafiksystemet utom pendeltågen, ses nu över.

mkr	Utfall 2003 jan-aug	Budget ¹⁾ 2003	Prognos 2003	% förändring Pr-Budget	Bokslut 2002	% förändring Pr -Bokslut
<i>Intäkter</i>						
Linjetrafikintäkter	2 158	3 468	3 330	-4	3 405	-2
<i>Kostnader</i>						
Tunnelbana	-1 545	-2 330	-2 305	-1	-2 381	-3
Pendeltåg	-735	-1 086	-1 116	3	-1 090	2
Lokaltåg/spårvagn	-308	-475	-477	0	-403	18
Buss	-1 863	-2 930	-2 933	0	-2 642	11
Trafikslagsgemensamt	-24	-38	-52	37	0	0
Reklamintäkt	49	82	82	0	77	7
Produktion netto	-4 426	-6 777	-6 801	0	-6 439	6
Kapitalkostn infrastruktur	-546	-963	-848	-12	-878	-3
Kapitalkostnader SJ	-240	-344	-347	1	-343	1
Reavinst	52	0	52	0	0	0
Övriga intäkter/kostnader	428	755	753	0	1 074	-30
Resultat	-2 574	-3 861	-3 861		-3 181	
Skattefinansieringsgrad %		51,5	52,5	1,9	50,3	4,4

1) enl. omrapporterad budget 2003

Trafikkostnaderna prognostiseras öka med 24 mkr jämfört med budget med anledning av höjda energipriser, förändrade avtalsvillkor för bussförare samt tillkommande städkostnader. Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen har vidtagits genom verksamhetsomprövningar bl.a. reducering av underhåll som inte påverkar säkerheten och senareläggning av planerade trafikökningar. Vidare kommer verksamheten med värddar i tunnelbanan att ses över. Jämfört med 2002 har kostnaderna ökat dels för trafikavtalen, dels för Olympiatågen och dels för ökat utbud med 133 miljoner sittplatskilometer.

Kapitalkostnaderna utgörs av leasinghyror, avskrivningar och räntor. Det låga ränteläget påverkar leasingkostnaderna och medför en sänkt prognos med 115 mkr, 12%. Kapitalkostnader till SJ har varit föremål för skiljedom och utfallet innebär att SL:s betalningskyldighet kvarstår oförändrad t.o.m. 2010. Kostnaden är medräknad i årets budget och i planer för kommande år.

Försäljning av aktiemajoriteten i Svensk Banproduktion AB ger en reavinst om 52 mkr som har beaktats i prognosen. Eventuella reavinster om ca 90 mkr från försäljning av SL:s fastighet i Gamla stan samt tunnelbanans stationshus i Vällingby har ej beaktats i prognosen, eftersom avtalen ännu ej är klara. SL Finans har under året genomfört två amerikanska leasingtransaktioner för SL:s räkning, vilket har stärkt likviditeten och reducerat kapitalkostnaderna. Erhållna belopp periodiseras över 30 år. Den prognostise-

2003-10-07

LS 0305-1790

rade resultateffekten 2003 för samtliga amerikanska leasingtransaktioner uppgår till drygt 25 mkr.

Bland övriga intäkter/kostnader redovisas bl.a. beställarkostnader, resultat före kapitalkostnader från fastighets- och vagnförvaltning, resultatandelar från intressebolag samt avsättningar och upplösning av reserver.

Skattefinansieringsgraden prognostiseras bli 52,5% mot budgeterade 51,5% främst på grund av minskade trafikintäkter.

Verksamhet

Vid årsskiftet övertog det franska företaget Keolis aktiemajoriteten i Busslink AB, varefter SL:s ägarandel uppgår till 30%. I juli genomfördes försäljning av 60% av aktierna i Svensk Banproduktion AB till det holländska bolaget Strukton Railinfra.

Avtal har tecknats med det australiensiska företaget ERG för leverans av det nya biljettsystemet med "smart card". Förlängning av avtalet för gratistidningen Metro har skett med fem år och till förbättrade villkor. En avsiktsförklaring har tecknats med Stockholm Vatten för leverans av biogas till den nya stombusslinjen som planeras starta i april 2004.

SL:s strategiska plan har som målsättning en resandeökning med ca 2% årligen och för 2003 planerades 680 000 resenärer per dag. Resandeutfallet talar dock för att resandet minskar. Efterfrågan på SL-resor påverkas dels av ett antal omvärldsfaktorer såsom tillväxttakt, befolkningsökning och antalet sysselsatta dels av SL:s egna aktiviteter för pålitlighet i trafiken, utbudsförändringar och prisnivå. Tillväxttakten och befolkningsökningen är lägre än vad som förutsattes när planen antogs samtidigt som SL:s egna åtgärder för att förbättra pålitligheten ännu inte har fått fullt genomslag. Resandeprognosen är jämförbar med utfallet för 2001 och 2002 och ligger på 647 000 resande per dag.

Stockholms kommunfullmäktige har beslutat att på försök införa vägavgifter från årsskiftet 2004/2005. Ärendet ska behandlas i riksdagen och en knäckfråga är hur intäkterna ska slussas tillbaka till Stockholmsregionen. SL och landstinget ställer krav på att finansieringen av försöket ej ska belasta landstinget.

Kvalitet – Punktlighet/Inställda avgångar/Stopp i trafiken

Kvalitetsmåten ligger allmänt sett något lägre än plan men har förbättrats jämfört med föregående år. Pendeltågstrafiken utvecklas fortfarande positivt. För tunnelbanans röda och gröna linjer noteras en relativt hög andel ej utförd trafik. Trafiken på tunnelbanans gröna linje har reducerats under vissa perioder p.g.a. ombyggnadsarbeten vid Skanstull. Viss förbättring har skett sedan juliprognosen. Pendeltågen och tunnelbanans blå linje har tillfredsställande punktlighet, liksom busstrafiken och lokalbanorna inklusive

2003-10-07

LS 0305-1790

Roslagsbanan. Den fasta infrastrukturen har ett minskande antal fel men fordonsfel och externa störningsorsaker ökar. Andelen nöjda resenärer har ökat till 63% jämfört med 61% 2002. Andelen nöjda medborgare har ökat till 54% jämfört med 49% 2002.

I landstingets budget för SL har givits ett 30-tal uppdrag, varav 19 har redovisats i styrelsen. Redovisning av kvarvarande 11 uppdrag kommer att ske under hösten. En uppföljning av SL:s måluppfyllelse mot verksamhetsmålen i den strategiska planen sker i oktober.

12 ÖVRIGA VERKSAMHETER

12.1 Landstingskontoret

För att skapa möjligheter till rationaliseringar av den centrala administrationen, beslutade Landstingsstyrelsen i december 2002 om en ny tjänstemannaorganisation för landstingsstyrelsen. Den nya organisationen trädde i kraft 1 april 2003. Landstingskontoret ingår som en del i landstingsstyrelsens förvaltningskontor. Kontorets roll är i första hand att bistå koncernledningen inom områden som verksamhetsanalys, IT, juridik, informationsfrågor mm. Kontoret skall även svara för administrativt stöd åt de förtroendevalda, ansvara för centrala frågor inom miljö, arkivering, ägarfrågor, centralupphandling samt utbildning.

Bemanningsarbetet av den nya organisationen var till stora delar genomförd den 1 april. I samband med bemanningen av den nya organisationen har erbjudanden om särskild ålderspension, avgångsvederlag och ledighet för studier erbjudits viss personal.

I 2002 års räkenskaper reserverades 182 mkr för beslutad personalreduktion inom BKV och Landstingskontoret. Av dessa har per augusti 123 mkr utnyttjats för avgångsvederlag, pension och utbildning. Resterande 59 mkr kommer att förbrukas under resterande del av året.

Resultatet för perioden uppgår till 23,3 mkr och prognosen för helår 2003 uppgår till -8 mkr att jämföra med ursprunglig budget på 0 mkr.

12.2 Övriga verksamheter

Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB) redovisar en helårsprognos på -131 mkr, vilket är en försämring med 2 mkr jämfört med föregående prognos men cirka 1 mkr bättre jämfört med budget. Det försämrade prognosresultatet förklaras till stor del av ett minskat antalet resande till följd av det kalla augustivädret. Dessa resenärer är dessutom kontantbetalande vilket direkt påverkar erhållna intäkter. I fullmäktiges åtgärds paket beslutades om taxehöjning den 1 juli med 10% på priserna i skärgårdstrafiken och 5 kronors höjning per biljett i hamntaxan. Detta har hittills medfört ökade intäkter med 3,2 mkr. För resterande

2003-10-07

LS 0305-1790

del av året beräknas ytterligare intäkt med 0,6 mkr. Ökade kostnader för köpt trafik och ett sämre räntenetto resulterar i att intäktsökningen får en nettoeffekt på helår om 0,8 mkr.

Övriga verksamheter redovisar en avvikelse mot budget med -115 mkr vilket är en försämring med 106 mkr jämfört med föregående månads prognos. För resultatförsämringen svarar Landstingshuset i Stockholm AB. Förklaringen är att i denna prognos har hänsyn tagits till att dotterbolagens egna kapital beräknas minska kraftigt till följd av att dessa redovisar negativa resultatprognoser för 2003. Då moderbolaget i sin balansräkning har ett högre värde (= värdet före årets resultat) för aktier i dotterbolag måste moderbolaget för vissa bolag skriva ner värdet med motsvarande resultatförsämring vilket i sin tur medför en kostnad som påverkar moderbolagets resultatet. Nedskrivningskostnaden har beräknats till cirka 110 mkr. Det negativa resultatet innebär att moderbolagets hela aktiekapital är förbrukat varför ägaren landstinget måste utställa en kapitaltäckningsgaranti som skydd för bolaget. MediCarrier AB har halverat sin prognos bl a till följd av lägre intäktsutveckling då försäljningen minskat till värden genom att den ålagts besparingar och högre kostnader för övertid och transporter i samband med varsel inför vårens arbetsmarknadskonflikt. Locum har å andra sidan förbättrat sin prognos som en följd av högre intäkter från försäljning och lägre kostnader för externa tjänster och lokaler. För övriga enheter inga eller små förändringar åt båda håll.

2003-10-07

LS 0305-1790

Resultaträkning, koncernen

		0301	0201	0201	0301
		-0308	-0208	-0212	-0312
mkr	Not	Utfall	Utfall2)	Utfall	Prognos
Verksamhetens intäkter	2,3	9 394	9 432	14 218	14 437
Verksamhetens kostnader	2,3	-31 469	-29 897	-45 871	-49 104
Avskrivningar		-1 057	-913	-1 323	-1 538
Verksamhetens nettokostnader		-23 132	-21 378	-32 976	-36 205
Skatteintäkter		25 553	21 161	31 939	38 329
Generellt statsbidrag 1)		1 321	1 336	2 045	1 982
Inkomst- och kostnadsutjämning		-3 586	-2 932	-4 398	-5 379
Skatteintäkter, generellt stats- bidrag, utjämning och momsavgift		23 288	19 565	29 586	34 932
Finansiella intäkter		59	64	101	107
Finansiella kostnader		-678	-487	-787	-1 016
Resultat efter finansiella poster		-463	-2 236	-4 076	-2 182
Årets resultat		-463	-2 236	-4 076	-2 182

1) I jämförelsetalen 2002 är momsavgiften inräknad i generellt statsbidrag.

2) Inkl Busslink

2003-10-07

LS 0305-1790

Resultaträkning, landstinget

	0301	0201	0201
	-0308	-0208	-0212
mkr	Utfall	Utfall	Utfall
Verksamhetens intäkter	5 536	5 184	8 348
Verksamhetens kostnader	-25 821	-23 876	-37 493
Avskrivningar	-407	-369	-568
Verksamhetens nettokostnader	-20 692	-19 061	-29 713
Skatteintäkter	25 553	21 161	31 939
Generellt statsbidrag 1)	1 321	1 336	2 045
Inkomst- och kostnadsutjämning	-3 586	-2 932	-4 398
Skatteintäkter, generellt statsbidrag, utjämning och momsavgift	23 288	19 565	29 586
Finansiella intäkter	114	126	183
Finansiella kostnader	-624	-618	-1 024
Resultat efter finansiella poster	2 086	12	-968
Lämnade aktieägartillskott	-2 574	-2 397	-3 596
Årets resultat	-488	-2 385	-4 564

1) I jämförelsetalen 2002 är momsavgiften inräknad i generellt statsbidrag.

2003-10-07

LS 0305-1790

Balansräkning, koncernen

mkr	Not	030831	020831	021231
-----	-----	--------	--------	--------

Tillgångar
Anläggningstillgångar
Immateriella anläggningstillgångar

Nyttjanderätter		2	3	2
-----------------	--	---	---	---

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar		23 582	20 078	22 626
---	--	--------	--------	--------

Maskiner och inventarier		2 265	1 924	2 241
--------------------------	--	-------	-------	-------

Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar		5 720	4 978	5 334
---	--	-------	-------	-------

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar		1 223	1 277	1 184
-----------------------------------	--	-------	-------	-------

Summa anläggningstillgångar		32 792	28 260	31 387
------------------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Omsättningstillgångar

Förråd mm		219	237	221
-----------	--	-----	-----	-----

Kortfristiga fordringar		5 427	5 615	6 375
-------------------------	--	-------	-------	-------

Kortfristiga placeringar		364	73	0
--------------------------	--	-----	----	---

Kassa och bank		156	219	235
----------------	--	-----	-----	-----

Summa omsättningstillgångar		6 166	6 144	6 831
------------------------------------	--	--------------	--------------	--------------

Summa tillgångar		38 958	34 404	38 218
-------------------------	--	---------------	---------------	---------------

2003-10-07

LS 0305-1790

Balansräkning, koncernen

mkr	Not	030831	020831	021231
Eget kapital och skulder				
Eget kapital				
Ingående eget kapital		1 520	5 670	5 670
Förändring av ingående eget kapital			14	-74
Årets resultat		-463	-2 236	-4 076
Summa eget kapital		1 057	3 448	1 520
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4	4 524	4 131	4 193
Andra avsättningar		2 277	1 767	2 459
Summa avsättningar		6 801	5 898	6 652
Skulder				
Långfristiga skulder		21 605	15 750	19 679
Kortfristiga skulder		9 495	9 308	10 367
Summa skulder		31 100	25 058	30 046
Summa eget kapital och skulder		38 958	34 404	38 218
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	4	17 667	16 922	16 832
Övriga ansvarsförbindelser		1 699	1 367	1 302
Summa ansvarsförbindelser		19 366	18 289	18 134

2003-10-07

LS 0305-1790

Balansräkning, landstinget

mkr	Not	030831	020831	021231
-----	-----	--------	--------	--------

Tillgångar
Anläggningstillgångar
Immateriella anläggningstillgångar

Nyttjanderätter		0	0	0
-----------------	--	---	---	---

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och tekniska anläggningar		9 367	8 666	8 905
---	--	-------	-------	-------

Maskiner och inventarier		1 184	1 042	1 209
--------------------------	--	-------	-------	-------

Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar		521	986	815
---	--	-----	-----	-----

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar		6 687	6 924	6 845
-----------------------------------	--	-------	-------	-------

Summa anläggningstillgångar		17 759	17 618	17 774
------------------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Omsättningstillgångar

Förråd mm		47	32	43
-----------	--	----	----	----

Kortfristiga fordringar		4 813	4 946	5 718
-------------------------	--	-------	-------	-------

Kassa och bank		28	19	38
----------------	--	----	----	----

Summa omsättningstillgångar		4 888	4 997	5 799
------------------------------------	--	--------------	--------------	--------------

Summa tillgångar		22 647	22 615	23 573
-------------------------	--	---------------	---------------	---------------

2003-10-07

LS 0305-1790

Balansräkning, landstinget

mkr	Not	030831	020831	021231
-----	-----	--------	--------	--------

Eget kapital och skulder
Eget kapital

Ingående eget kapital		-144	4 475	4 475
Förändring av ingående eget kapital			-	-55
Årets resultat		-488	-2 385	-4 564
Summa eget kapital		-632	2 090	-144

Avsättningar

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse		3 946	3 620	3 730
Andra avsättningar		1 179	642	847
Summa avsättningar		5 125	4 262	4 577

Skulder

Långfristiga skulder		9 719	7 381	8 717
Kortfristiga skulder		8 435	8 882	10 423
Summa skulder		18 154	16 263	19 140

Summa eget kapital och skulder		22 647	22 615	23 573
---------------------------------------	--	---------------	---------------	---------------

Panter och därmed jämförliga säkerheter	-	-	-	-
--	---	---	---	---

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		17 667	16 922	16 832
Övriga ansvarsförbindelser		12 754	7 867	10 550
Summa ansvarsförbindelser		30 421	24 789	27 382

2003-10-07

LS 0305-1790

Finansieringsanalys
Belopp i mkr

	Koncer- nen		Lands- tinget	
	030831	020831	030831	020831
<i>Verksamhetens kassaflöde</i>				
Resultat efter finansiella poster	-463	-2 236	2 086	12
Lämnade aktieägartillskott	0	0	-2 574	-2 397
Justering för ej kassapåverkande poster	1) 793	760	739	349
Summa kassaflöde från verksamheten	330	-1 476	251	-2 036
<i>Förändring av rörelsekapital (exkl likvida medel)</i>				
Ökning(-) resp minskning(+) av förråd	2	12	-4	18
Ökning(-) resp minskning(+) kortfristiga fordringar	948	86	905	-133
Ökning (+) resp minskning (-) av kortfristiga skulder (exkl leasing- och lånefinansiering)	-458	-445	-1 648	-391
<i>Förändring av rörelsekapital</i>	<i>492</i>	<i>-347</i>	<i>-747</i>	<i>-506</i>
Kassaflöde före investeringar	822	-1 823	-496	-2 542
<i>Investeringar</i>				
Investeringar (inkl leasing)	-2 484	-2 467	-597	-641
Leasing, avslutade kontrakt och justeringar	48	12	33	0
Försäljningar	66	418	14	517
Förändring av finansiella anläggningstillgångar	-39	-56	158	-200
Erhållna statsbidrag för investeringar	227	434	0	0
<i>Nettoförändring av investeringsverksamheten</i>	<i>-2 182</i>	<i>-1 659</i>	<i>-392</i>	<i>-324</i>
Kassaflöde efter investeringar	-1 360	-3 482	-888	-2 866
<i>Lånefinansiering</i>				
Ökning(+) resp minskning(-) av kort- och långfristig upplåning	682	2 548	682	2 767
Förändring av leasingfinansiering	633	739	-20	0
<i>Nettoförändring av lånefinansiering</i>	<i>1 315</i>	<i>3 287</i>	<i>662</i>	<i>2 767</i>
<i>Övrig finansiering</i>				
Förändring eget kapital AB SL	0	14	0	0
Förändring av pensionsavsättning	331	174	216	95
Förändring av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring av långfristiga skulder	0	-1	0	0
<i>Nettoförändring av övrig finansiering</i>	<i>331</i>	<i>187</i>	<i>216</i>	<i>95</i>
Förändring av likvida medel	286	-8	-10	-4

2003-10-07

LS 0305-1790

Likvida medel vid årets början	235	300	38	11
Likvida medel vid periodens slut	521	292	28	23
Summa disponibla likvida medel	521	292		
Outnyttjad checkräkningskredit	1 800	1 800		
Outnyttjade avtalade krediter	2 100	2 150		
Total betalningsberedskap	4 421	4 242		
1)				
Avskrivningar	1 057	913	407	368
Förändring av andra avsättningar	-182	-83	332	50
Erhållna statsbidrag, intäktsförda	-30	0	0	0
Realisationsresultat (- Reavinst/+ Reaförlust)	-52	-70	0	-69
Justering för ej kassapåverkande poster	793	760	739	349

2003-10-07

LS 0305-1790

Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Vid upprättandet av denna delårsrapport har, för koncernen, samma redovisningsprinciper använts som i den senaste årsredovisningen.

Sammanställd redovisning

I landstingskoncernen ingår nämnder, styrelser och bolag. Utgångspunkten för koncernbokslutet är de tjänstemannabehandlade balans- och resultaträkningarna för respektive resultatenhet och dotterbolag.

Skatteintäkter

Skatteintäkter har periodiserats i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning. Justeringsposten avseende 2002 har periodiserats i 1/12-del per månad 2003, dvs enligt samma princip som i delårsrapporten per 31 augusti 2002.

2003-10-07

LS 0305-1790

Not 2 Verksamhetens intäkter och kostnader, koncernen

	0301	0201	0201
	-0308	-0208	-0212
Intäkter			
Patientavgifter, sjukvård	313	289	442
Patientavgifter, tandvård	327	315	498
Trafikantavgifter	2 256	2 567	3 537
Såld hälso- och sjukvård	546	476	815
Såld tandvård	69	59	95
Försäljning av övriga primärtjänster	61	115	130
Hysesintäkter, försäljning övriga tjänster, material och varor	1 869	1 826	2 792
Bidrag för läkemedelsförmånen	2 485	2 374	3 555
Övriga statsbidrag och övriga bidrag	1 299	1 183	1 958
Övriga intäkter	169	228	396
Summa verksamhetens intäkter	9 394	9 432	14 218
Kostnader			
Personalkostnader	11 642	11 912	17 437
Köpt hälso- och sjukvård	5 254	4 528	7 156
Köpt tandvård	70	72	127
Köpt trafik	4 819	3 666	6 983
Köpta övriga primärtjänster	14	22	27
Verksamhetsanknutna tjänster (lab, röntgen m.m.)	691	586	985
Läkemedel inom läkemedelsförmånen	2 662	2 481	3 778
Övriga material och varor	1 548	1 527	2 405
Lämnade bidrag	668	603	759
Lokal- och fastighetskostnader, hyra av anläggningstillgångar	1 350	1 363	2 114
Övriga kostnader	2 751	3 137	4 100
Summa verksamhetens kostnader	31 469	29 897	45 871

2003-10-07

LS 0305-1790

Not 3 Specifikation över realisationsresultat, koncernen

	0301	0201	0201
	-0308	-0208	-0212
Övriga verksamhetsintäkter			
Realisationsvinst vid försäljning av dotterföretag och intresseföretag	52	-	216
Realisationsvinst vid Landstingsfastigheter Stockholms försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	76	178
Övriga verksamhetskostnader			
Realisationsförlust vid Landstingsfastigheter Stockholms försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	6	18
Realisationsförlust vid övriga försäljningar av materiella anläggningstillgångar	-	-	2
Realisationsresultat netto vid försäljning av företag och materiella anläggningstillgångar	52	70	374

I övriga verksamhetsintäkter och övriga verksamhetskostnader ingår realisationsresultat avseende försäljning av dotterföretag, intresseföretag och materiella anläggningstillgångar.

2003-10-07

LS 0305-1790

Not 4 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, koncernen
Pensionsskuld - koncernen
**Pensioner
totalt**

(inkl. löneskatt)

Pensionsskuld enligt balansräkning per 02-12-31	4 193
Omklassificering	84
Förändring av pensionsskuld inkl löneskatt och räntedel	247
Pensionsskuld enligt balansräkning per 03-08-31	4 524
<i>därav löneskatt 754 mkr</i>	

Koncernens skuld avseende individuell del uppgår 03-08-31 till 257 mkr exkl. löneskatt och redovisas som kortfristig skuld.

Årets pensionskostnad	0301	0201	0201
	-0308	-0208	-0212
Förändring av pensionsskulden under året	87	44	26
Kostnad, individuell del	242	247	406
Utbetalning av pensioner	399	392	616
Löneskatt på pensioner	227	180	348
Övriga pensionskostnader	14	36	34
Summa pensionskostnad exkl. finansiell kostnad	969	899	1 430
Tillkommer räntedel på pensionskostnad	134	108	188
Summa pensionskostnad inkl finansiell kostnad	1 103	1 007	1 618
Ansvarsförbindelse	030831	020831	021231
Pensioner	14 218	13 618	13 546
Löneskatt	3 449	3 304	3 286
Summa ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	17 667	16 922	16 832

Not 5 Ränteswap

En ränteswap innebär att två aktörer byter räntebetalningsflöden med varandra. Dvs. en part betalar fast ränta men som önskar rörlig ränta och en annan part betalar rörlig

2003-10-07

LS 0305-1790

ränta men som vill betala fast ränta på sina respektive krediter. Ett av motiven för att träffa avtal om en ränteswap kan exempelvis vara anpassning av räntebindningstid i skuldportföljen för att därigenom ta hänsyn till önskad risk och egna förväntningar på räntemarknaden.

SLL hade per 2003-08-31 tecknat ränteswapavtal om totalt 1 700 mkr i syfte att låsa in en fast ränta och skydda kassaflödet för lån och finansiell leasing med rörlig ränta. Samtidigt förlängs räntebindningstiden på landstingets låneportfölj mot den av landstingsstyrelsen fastställda normen på 3 år. De sammanlagda avtalen om 1,7 miljarder har en genomsnittlig fast ränta på 4,47% och har per 2003-08-31 en genomsnittlig återstående fast räntebindningstid på ca 4,8 år.

SLL har för avsikt att inneha avtalen löptiden ut. Marknadsvärdet kommer att variera under löptiden dock utan resultatpåverkan.

2003-10-07

LS 0305-1790

Resultat för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

Resultat för augusti 2003 (mkr)

(Resultat före bokslutsdispositioner och skatt)

	Resultat jan-aug 2003	Resultat jan-aug 2002	Differens 2003-2002	Resultat jan-dec 2002
Vård				
Beställare sjukvård	669,9	45,6	624,3	-694,3
Beställare tandvård	28,2	0,5	27,7	0,3
Norra länets produktionsområde	20,8	8,6	12,2	-38,8
Stockholms produktionsområde	70,9	-53,5	124,4	-89,6
Södra länets produktionsområde	63,8	6,8	57,0	-17,7
Karolinska sjukhuset	-53,2	58,2	-111,4	-25,9
Södertälje sjukhus	22,8	-18,8	41,6	-6,7
Norrtälje Sjukhus AB	9,2	3,8	5,4	-2,8
Södersjukhuset AB	-13,0	-9,3	-3,7	-44,6
Danderyds Sjukhus AB	20,8	4,8	16,0	-10,9
Huddinge Universitetssjukhus AB	-46,5	-85,3	38,8	-105,3
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	1,9	2,9	-1,0	3,1
Folktandvården Stockholms län AB	9,2	-18,5	27,7	-19,1
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-4,1	-7,3	3,2	-7,7
Stockholm Care AB	3,6	1,9	1,7	3,2
Koncernjusteringar ¹⁾	10,8	-63,9	74,7	170,8
Totalt vård	815,1	-123,5	938,6	-886,0
Trafik				
AB Storstockholms Lokaltrafik	-2 558,8	-2 269,0	-289,8	-3 180,8
Waxholms Ångfartygs AB	-81,2	-72,0	-9,2	-121,2
Färdtjänstnämnden	0,2	7,5	-7,3	-12,0
Regionplane- och trafiknämnden	7,8	13,9	-6,1	3,8
Totalt trafiken	-2 632,0	-2 319,6	-312,4	-3 310,2
Fastigheter				
Locum AB	6,6	12,4	-5,8	18,3
Landstingsfastigheter Stockholm	360,3	402,3	-42,0	569,8
Totalt fastigheter	366,9	414,7	-47,8	588,1

2003-10-07

LS 0305-1790

	Resultat jan-aug 2003	Resultat jan-aug 2002	Differens 2003-2002	Resultat jan-dec 2002
Övriga				
Kulturnämnden	4,8	6,2	-1,4	1,4
Landstingsrevisorerna	4,1	4,4	-0,3	0,0
Patientnämnden	0,5	0,6	-0,1	0,0
Medicarrier AB	-0,4	0,1	-0,5	-4,4
Västra Servicegruppen AB		-0,4	0,4	-0,3
Landstingshuset Stockholm AB	-38,8	-36,0	-2,8	-252,4
Totalt övriga	-29,8	-25,1	-4,7	-255,7
Finansiering				
Skadekontot	-4,5	2,9	-7,4	0,3
AB Stockholms läns landstings Internfinans	2,5	3,6	-1,1	5,5
Totalt finansiering	-2,0	6,5	-8,5	5,8
Koncernfunktioner				
Koncernfinansiering	867,9	-384,1	1 252,0	-590,6
Landstingskontoret	23,3	-24,8	48,1	-204,9
Totalt koncernfunktioner	891,2	-408,9	1 300,1	-795,5
Koncernjusteringar	127,1	220,3	-92,3	577,5
Summa resultat SLL-koncernen	-463,5	-2 235,6	1 773,0	-4 076,0

¹⁾ Koncernjusteringar består av internförsäljningsdifferenser mm. År 2002 ingår produktionsstyrelsens stab i justeringen. Smärre avrundningsdifferenser kan förekomma i jämförelse med tabellerna i textkommentaren då inga decimaler används i tabellerna

2003-10-07

LS 0305-1790

Prognos för samtliga resultatenheter i landstingskoncernen

Budget 2003 jämfört med helårsprognos i månadsbokslutet augusti (mkr)

(Resultat före bokslutsdispositioner och skatt)

	Prognos 2003	Lf budget 2003 Beslut dec 2002	Avvikelse Prognos Budget
Vård			
Beställare sjukvård	210,8	0,0	210,8
Beställare tandvård	0,0	0,0	0,0
Norra länets produktionsområde	-43,0	0,0	-43,0
Stockholms produktionsområde	-29,5	0,0	-29,5
Södra länets produktionsområde	25,0	0,0	25,0
Karolinska sjukhuset	-137,0	0,0	-137,0
Södertälje sjukhus	5,8	0,0	5,8
Norrtälje Sjukhus AB	1,4	0,0	1,4
Södersjukhuset AB	-28,0	0,0	-28,0
Danderyds Sjukhus AB	2,0	0,0	2,0
Huddinge Universitetssjukhus AB	-89,0	0,0	-89,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	0,0	4,0	-4,0
Folktandvården Stockholms län AB	0,0	0,0	0,0
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	-7,4	0,0	-7,4
Stockholm Care AB	3,0	3,0	0,0
Koncernjustering (Intäktsreduktioner)		0,0	0,0
Totalt vård	-85,9	7,0	-92,9
Trafik			
AB Storstockholms Lokaltrafik	-3 860,9	-3 860,9	0,0
<i>SL efter aktieägartillskott på 3 860,9 mkr</i>	0,0	0,0	0,0
Waxholms Ångfartygs AB	-131,5	-132,3	0,8
<i>WÅAB efter aktieägartillskott på 131,5 mkr</i>	0,0	0,0	0,0
Färdtjänstnämnden	-7,0	0,0	-7,0
Regionplane- och trafiknämnden	0,0	0,0	0,0
Totalt trafiken	-3 999,4	-3 993,2	-6,2
Fastigheter			
Locum AB	5,5	2,0	3,5
Landstingsfastigheter Stockholm	414,3	298,0	116,3
Totalt fastigheter	419,8	300,0	119,8

2003-10-07

LS 0305-1790

	Prognos 2003	Lf budget 2003 Beslut dec 2002	Avvikelse Prognos Budget
Övriga			
Kulturnämnden	0,1	0,0	0,1
Landstingsrevisorerna	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0
Medicarrier AB	1,8	0,0	1,8
Landstingshuset Stockholm AB	-157,4	-51,0	-106,4
Totalt övriga	-155,5	-51,0	-104,5
Finansiering			
Skadekontot	-7,7	0,0	-7,7
AB Stockholms läns landstings Internfinans	2,9	2,0	0,9
Totalt finansiering	-4,8	2,0	-6,8
Koncernfunktioner			
Koncernfinansiering	1 254,9	2 137,7	-882,8
Landstingskontoret	-8,0	0,0	-8,0
Totalt koncernfunktioner	1 246,9	2 137,7	-890,8
Koncernjusteringar	396,8	0,0	396,8
Summa resultat SLL-koncernen	-2 182,1	-1 597,5	-584,6

Smärre avrundningsdifferenser kan förekomma i jämförelse med tabellerna i textkommentaren då inga decimaler används i tabellerna

SLL

Bilaga 1 1(2)

PROGNOS 2003/UTFALL 2002, personalkostnader (augusti 2003)

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån (kr)		
	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %
Akutsjukhusen	10 013	9 265	8,1	6 724	6 257	7,5	23 035	22 643	1,7	24 325	23 028	5,6
Produktionsområdena	5 481	5 155	6,3	3 721	3 509	6,0	12 646	12 809	-1,3	24 520	22 829	7,4
Övriga	2 672	3 019	-11,5 ¹⁾	1 412	1 473	-4,1	4 543	5 189	-12,4	25 901	23 656	9,5
SUMMA	18 166	17 439	4,2 ¹⁾	11 857	11 239	5,5	40 224	40 641 ²⁾	-1,0	24 565	23 045	6,6

¹⁾ Om justering görs med omstruktureringsreserv 2002 på 182 mkr blir förändringarna -5,6% (-11,5) och 5,3% (4,2).

²⁾ Antal årsarbetare skiljer sig från årsredovisning 2002 p g a omdefinitioner.

Där uppgift om årsarbetare saknats i prognos har uppgift från årsbokslut 2002 alt utfall per aug 2003 använts.

Definitioner:

Personalkostnader:

Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader:

Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare:

Anger antal anställda när den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/
månad:

Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader (12).

SLL

Bilaga 1 2(2)

UTFALL januari-augusti 2003/2002 personalkostnader

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån(kr)		
	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %
Akutsjukhusen	6 466,0	5 969,8	8,3	4 450,5	4 119,9	8,0	23 218	22 573	2,9	23 960	22 814	5,0
Produktionsområdena	3 523,0	3 321,8	6,1	2 454,2	2 337,1	5,0	12 679	12 745	-0,5	24 195	22 922	5,6
Övriga	1 652,6	1 810,1	-8,7	911,8	987,5	-7,7	4 575	5 036	-9,2	24 913	24 511	1,6
SUMMA	11 641,6	11 101,7	4,9	7 816,5	7 444,5	5,0	40 472	40 354	0,3	24 142	23 060	4,7

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader: Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare: Anger antal anställda när den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/månad: Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader.

Jämförelsesiffrorna för 2002 är exkl Busslink.

AKUTSJUKHUSEN ÅR 2003

Prognostiserade (per augusti) och budgeterade personalkostnader för 2003 samt utfall helår 2002 (mkr).

	Prognos per augusti för 2003	Budget 2003	Utfall 2002	<i>Avvikelseanalyser i %</i>			<i>Avvikelseanalyser i mkr</i>		
				Prognos/ budget	Prognos/ utfall 2002	Budget/ utfall 2002	Prognos/ budget	Prognos/ utfall 2002	Budget/ utfall 2002
DSAB	1052	1049	970	0,3	8,5	8,1	3	82	79
HSAB 1)	2876	2931	2721	-1,9	5,7	7,7	-55	155	210
STEAB 2)	162	164	152	-1,2	6,6	7,9	-2	10	12
NTSAB 3)	277	270	255	2,6	8,6	5,9	7	22	15
SÖSAB	1474	1488	1386	-0,9	6,3	7,4	-14	88	102
KS	3636	3596	3287	1,1	10,6	9,4	40	349	309
STS	536	543	494	-1,3	8,5	9,9	-7	42	49
Summa	10013	10041	9265	-0,3	8,1	8,4	-28	748	776

Budgetsiffrorna är hämtade ur omrapporteringen av 2003 års budget, per 2003-08-25.

För 3 av sjukhusen överensstämmer inte den lokala budgeten med fullmäktiges beslutade resultatkrav:

- 1) Budgetsiffror utifrån lokal budget med -105 mkr som årets resultat, LF-budget=0 mkr
- 2) Budgetsiffror utifrån lokal budget med 2 mkr som årets resultat, LF-budget=4 mkr
- 3) Budgetsiffror utifrån lokal budget med 4 mkr som årets resultat, LF-budget=0 mkr

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

AKUTSJUKHUSEN ÅR 2003

Utveckling personalkostnader, helårsprognos per augusti för 2003 samt utfall helår 2002

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån (kr)		
	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %
DSAB	1052	970	8,5	706	651	8,4	2453	2414	1,6	23984	22473	6,7
HSAB	2876	2721	5,7	1951	1840	6,0	6504	6504	0,0	24997	23575	6,0
STEAB	162	152	6,6	108	100	8,0	350	348	0,6	25714	23946	7,4
NTSAB	277	255	8,6	185	172	7,6	668	646	3,4	23079	22188	4,0
SÖSAB	1474	1386	6,3	992	941	5,4	3437	3386	1,5	24052	23159	3,9
KS	3636	3287	10,6	2418	2213	9,3	8323	8067	3,2	24210	22861	5,9
STS	536	494	8,5	364	340	7,1	1300	1278	1,7	23333	22170	5,2
Summa	10013	9265	8,1	6724	6257	7,5	23035	22643	1,7	24325	23028	5,6

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader: Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare: Anger antal anställda när den den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/månad: Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader (12).

AKUTSJUKHUSEN ÅR 2003

Utveckling personalkostnader, perioden januari-augusti

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån (kr)		
	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %
DSAB	678,0	621,5	9,1	465,9	427,5	9,0	2453	2411	1,7	23741	22164	7,1
HSAB	1844,1	1766,4	4,4	1278,0	1190,0	7,4	6601	6490	1,7	24201	22920	5,6
STEAB	104,8	97,7	7,3	73,1	65,6	11,4	350	348	0,6	26107	23563	10,8
NTSAB	179,6	166,6	7,8	121,6	114,0	6,7	668	653	2,3	22754	21822	4,3
SÖSAB	961,1	901,8	6,6	667,1	630,3	5,8	3464	3370	2,8	24073	23379	3,0
KS	2357,7	2096,2	12,5	1605,6	1464,9	9,6	8389	8022	4,6	23924	22826	4,8
STS	340,7	319,6	6,6	239,2	227,6	5,1	1293	1279	1,1	23125	22244	4,0
Summa	6466,0	5969,8	8,3	4450,5	4119,9	8,0	23218	22573	2,9	23960	22814	5,0

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader: Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare: Anger antal anställda när den den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/månad: Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader (8).

AKUTSJUKHUSEN ÅR 2003

Prognostiserade (per augusti) och budgeterade kostnader för inhyrd personal 2003 samt utfall 2002.

	Prognos <u>2003</u>	Budget <u>2003</u>	Utfall <u>2002</u>	<i>Avvikelseanalyser i %</i>			<i>Avvikelseanalyser i mkr</i>		
				Prognos/ <u>budget</u>	Prognos/ <u>utfall 2002</u>	Budget/ <u>utfall 2002</u>	Prognos/ <u>budget</u>	Prognos/ <u>utfall 2002</u>	Budget/ <u>utfall 2002</u>
DSAB	22	3	18	633	22	-83	19	4	-15
HSAB 1)	43	18	87	139	-51	-79	25	-44	-69
STEAB 2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NTSAB 3)	3	2	3	50	0	-33	1	0	-1
SÖSAB	51	40	47	28	9	-15	11	4	-7
KS	75	35	92	114	-18	-62	40	-17	-57
STS	21	14	16	50	31	-13	7	5	-2
Summa	215	112	263	92	-18	-57	103	-48	-151

Budgetsiffrorna är hämtade ur omrapporteringen av 2003 års budget, per 2003-08-25.

För 3 av sjukhusen överensstämmer inte den lokala budgeten med fullmäktiges beslutade resultatkrav:

- 1) Utifrån lokal budget med -105 mkr som årets resultat (LF-budget = 0 mkr).
- 2) Utifrån lokal budget med 2 mkr som årets resultat (LF-budget = 4 mkr).
- 3) Utifrån lokal budget med 4 mkr som årets resultat (LF-budget = 0 mkr).

Kommentarer

En extrapolering av utfallet t o m augusti ger ett beräknat årsutfall på $176,4 \times (12/8) = 265$ mkr. Prognosen visar på 215 mkr vilket gör att den ser något låg ut. Sjukhusen aviserar dock planerade åtgärder för att minska kostnaderna för inhyrd personal under resten av året. Enligt uppgift blir det generellt stopp för inhyrning från bemanningsföretag på KS, HS, SÖS och DS fr o m 1/10.

AKUTSJUKHUSEN ÅR 2003

Utveckling av kostnader för inhyrd personal (mkr) Perioden januari-augusti

	<u>2003</u>	<u>2002</u>	förändr <u>mkr</u>	förändr <u>%</u>	Utfall helår <u>2002</u>
DSAB	18,1	10,0	8,1	81	17,6
HSAB	29,1	56,2	-27,1	-48	87,2
STEAB	0,4	0,0	0,4	-	0
NTSAB	2,9	2,0	0,9	45	3,5
SÖSAB	43,5	31,9	11,6	36	46,6
KS	67,9	43,2	24,7	57	91,6
STS	14,5	9,6	4,9	51	16,0
Summa	176,4	152,9	23,5	15	262,5

PRODUKTIONSOMRÅDENA ÅR 2003

PROGNOS/BUDGET 2003 - PERSONALKOSTNADER (augusti 2003)

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån (kr)		
	PR 2003	BU 2003	förändr %	PR 2003	BU 2003	förändr %	PR 2003	BU 2003	förändr %	PR 2003	BU 2003	förändr %
SPO	2 316	2 322	-0,3	1 589	1 566	1,5	5 520	5 644	-2,2	23 989	23 122	3,7
NLPO	1 640	1 664	-1,4	1 107	1 116	-0,8	3 800	3 900	-2,6	24 276	23 846	1,8
SLPO	1 525	1 554	-1,9	1 025	1 037	-1,2	3 326	3 386	-1,8	25 681	25 522	0,6
Summa	5 481	5 540	-1,1	3 721	3 719	0,1	12 646	12 930	-2,2	24 520	23 969	2,3

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader: Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare: Anger antal anställda när den den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/
månad:

Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader (12).

PRODUKTIONSOMRÅDENA ÅR 2003

Utveckling personalkostnader, perioden januari - augusti (UTFALL)

	Perskostnader (mkr)			Lönekostnader (mkr)			Antal årsarbetare (st)			Lönekostn/årsarbetare/mån (kr)		
	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %	2003	2002	förändr %
SPO	1492,4	1454,8	2,6	1 040,0	1 018,0	2,2	5 595	5 607	-0,2	23 235	22 695	2,4
NLPO	1052,4	963,3	9,2	729,6	678,9	7,5	3 758	3 818	-1,6	24 268	22 228	9,2
SLPO	978,2	903,7	8,2	684,6	640,2	6,9	3 326	3 320	0,2	25 729	24 104	6,7
Summa	3 523,0	3 321,8	6,1	2 454,2	2 337,1	5,0	12 679	12 745	-0,5	24 195	22 922	5,6

Definitioner:

Personalkostnader: Utgörs av lönekostnader, sociala avgifter och pensionskostnader, förändring av semesterlöneskuld samt övriga personalkostnader (exempelvis utbildning).

Lönekostnader: Faktiska utbetalda löner.

Antal årsarbetare: Anger antal anställda när den den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade summerats till heltidsanställningar.

Lönekostnad/årsarb/
månad:

Totala lönekostnader delat med antalet årsarbetare samt delat med antal månader (8).

Observera!

I Tabell 2 jämförs prognos 2003 med BUDGET 2003 (EJ UTFALL 2002).

Detta med anledning av att strukturella förändringar under 2002 medför att utfallsjämförelser mellan åren är mindre relevanta.

PRODUKTIONSOMRÅDENA ÅR 2003

Kostnader för inhyrd personal (mkr)

PROGNOS/BUDGET helår 2003 samt UTFALL 2002/2003 acc. augusti

	PROGNOS/BUDGET helår				UTFALL acc. jan. - augusti			
	PR 2003	BU 2003	förändr mkr	förändr %	U-2003	U-2002	förändr. mkr	förändr. %
SPO	92	23	69	300	74	79	-5	-5,5
NLPO	60	5	55	1046	45	40	5	12,4
SLPO	62	23	39	176	43	46	-3	-6,5
Summa	214	51	163	320	162	165	-3	-1,8